

Első komoly lépés az európai vámunió felé

Hollandia, Belgium és Luxemburg között vámunióknak megfelelő megállapodás jött létre — A többi államokat is felszólítják, hogy lépjenek szerződéses viszonyba — Albert belga király levele Lausanneba — Haladék a háborus adósságok fizetésére

Románia ötmillió nyolcszáz ezer aranyfontot kapott jóvátétel címen

Genéből jelentik: Vasárnap a lausannei konferenciára egybegyűlt diplomaták tanácskozásainak előterében a leszerelési probléma állott. A megbeszéléseken Gibbson amerikai nagykövet is résztvett, mivel Hoover nagy súlyt helyez arra, hogy az amerikai elnökválasztási kampányban a lefegyverzés terén pozitív eredményeket tudjon felmutatni.

A tanácskozásokon egyébként Macdonald, Sir John Simon angol külügyminiszter, Grandi, Paul Boncourt, Naguoka, Benes, mint a leszerelési konferencia fő-előadója, lord Londonderry, De Jouvenel, Missigli, Rumciman, Swanson amerikai szenátor és Norman Davis képviselő vettek részt. A zárt ajtók mögött folytatott megbeszélésbe a német megbízottakat nem vonták be, ami benézetes helyeken feltűnést keltett.

A dunai államok problémája

Paul Boncourt és De Jouvenel az őket faggató újságírókkal közölték, hogy Dijon előtt a gyorsvonal, amellyel Lausanne felé igyekeztek, mozdonyhiba folytán elakadt, mire autón folytatták utjukat.

A lausannei konferencia hétfőn a program szerint a dunai államok problémáinak tárgyalását is napirendre tűzte. Az utolsó ülés ideje kedd: ezután csak a szakbizottságok folytatják munkájukat.

Washingtoni jelentések szerint Amerikában rendkívül kedvező fogadtatásra talált az öt vezető nagyhatalomnak az a vasárnapi elhatározása, melyel

a jóvátételi és háborus adósságok fizetésére haladékot adtak arra az időre, amíg a konferencia tanácskozása folyamatban van.

Az amerikai kormányhoz közelálló körök most már azzal számolnak, hogy az adós államok közös lépést készítenek elő, hogy az Egyesült-Államok kormányával egyetértésben az egész jóvátételi és háborus adóssági problémát rendezzék.

Magyarország is meghívást kap a tárgyalásokra

Budapesti táviratok szerint igen valószínű, hogy a keddi napra, amikor Lausanneban gazdasági kérdések tárgyalására térnek át a dunai államok ügyével kapcsolatosan, Magyarország is meghívót fog kapni a tárgyalásokon való részvételre. Ami Ausztria kölcsönügyét illeti, az osztrák kormány megbízottja értesítette Dollfuss dr. szövetségi kancellárt — aki készen állott már arra, hogy Lausanneba utazzék — hogy a helyzet még nem érett meg annyira, hogy a közvetlen tárgyalásokat a kölcsön ügyében a vegyesbizottság és az osztrák kormány képviselője között megkezdhessék. Dollfuss dr. mindazonáltal kedden valószínűleg Lausanneba érkezik.

Az Adeverul a londoni Times nyomán adatokat közöl arránézve, mennyire érdekelt Románia a lausannei konferencián, ahol a jóvátételek kérdésében történik döntés. 1931 június 30-ikáig Románia

5 millió 800 ezer aranyfontot kapott jóvátétel címen.

Ebből egyedül Németország 5 millió 600 ezer aranyfontot fizetett ki, míg a fennmaradt 200 ezer aranyfontot Magyarországtól és Bulgáriától kapta. Ezzel szemben a román állam mindössze 1 millió 800 ezer fontot fizetett ki s így négy milliója maradt, ami lejjben 3 milliárd 252 milliót tesz ki. Ezek a számok a lausannei konferencia nyomán előreláthatólag jelentős módon csökkennek.

Londonból jelentik: Ideérkezett hírek szerint Belgium és Hollandia között olyan széleskörű vámmegállapodás jött létre, hogy az új helyzet szinte vámunióknak felel meg.

Lausanneból jelentik: A Hollandia, Belgium és Luxemburg között létrejött megállapodást ma váratlanul gyorsan parafálták. Az egyezmény a gazdasági kérdéseket olyan liberális szellemben oldja meg, hogy ez vámunióknak felel meg s a szerződő felek minden kivülálló államot felszólítanak, lépjen be a szerződéses viszonyba. A résztvevő államok köte-

lezik magukat, hogy újabb vámokat egymással szemben nem léptetnek életbe, a vámokat pedig évente 10 százalékkal csökkentik, mindaddig, amíg újabb, szélesebb alapu megállapodás nem jön létre.

Albert belga király levelet intézett a belga miniszterelnökhöz, aki Lausanneban tartózkodik és felszólította, tegye meg a döntő lépéseket a gazdasági kérdés rendezése érdekében. A király kijelenti, hogy

erős a hite, miszerint a többi államok is követni fogják a példát.

Csak a nemzetközi szolidaritás mentheti meg a helyzetet. A belga király levelét sokszorosítva körözik a delegátusok között.

Ideiglenes, vagy végleges megoldás

Papen kijelentette, hogy őszinte hiva Magyarország, amelynek közös érdekei vannak Németországgal. Hiszem — mondotta Papen, hogy a válság leküzdésével Magyarország és Németország ismét kezdet adnak egymásnak. Macdonald és Herriot délután négy órakor tanácskozássra ültek össze Lausanneban.

A megbeszélések a tegnapi genfi leszerelési tanácskozásokkal vannak kapcsolatban. Ezek a megbeszélések összefüggenek a lausannei helyzet megoldásával is. Macdonald álláspontja annyira különbözik Herriot álláspontjától, hogy míg a francia miniszterelnök csak ideiglenes megoldást javasol, addig

Macdonald a végleges megoldás híve.

Még ma bevonják a tanácskozásokba Papent is, akinek álláspontja dönti el azután, hogy a francia vagy az angol álláspont kerül-e fölénybe. Egyébként a jóvátételi konferencia keddre kitűzött ülését bizonytalan időre elnapolták. Vannak olyan hírek is, hogy a konferencia plenáris ülését már nem is hívják többet össze, hanem a fősúlyt a magántermészetű megbeszélésekre fordítják.

A paraziták kiirtását követelik a nők az ország gazdasági és politikai életéből

Folyik a választások előtti lázas munka -- Minden párt meg akarja menteni az országot -- A nők az agitációban -- Követelés tíz pontban -- Súlyos büntetés azokra, akik hozzányulnak az ország pénzéhez

A király parancsa: Június 30-ig ki kell fizetni az összes májusi és júniusi illetményeket

A romániai Nők Szövetsége is bekapcsolódott a választási agitáció munkájába. Tegnapi gyűlést tartott a szövetség Cantacuzino hercegnő elnökletével. Megnyitó beszédében leszögezte, hogy a nőknek külön kell szervezkedni, mert nincs mit keresniük a politikai pártokban. Egy másik felszólaló, Emilianu Cornelia a mai politikusok morál-hiányáról beszél és megállapítja, hogy a politikusok a legnagyobb könnyedséggel adják fel máról-holnapra elveiket és lépnek át az egyik politikai pártból a másikba. Több felszólalás után megfogalmazták az érdekes határozati javaslatot.

Ebben megállapították elsősorban, hogy a gyűlésnek semmiféle feminista karaktere nincs. A nők nem állítják azt, hogy képzettségük vezető szerepre predesztinálja őket, azt azonban kijelentik, hogy ők jelképezik a megújodás szellemét, mert nem vesznek részt a mai áldatlan harcokban, az önértékek kielégítéséért folyó harcban. Más országokban megengedhetik esetleg maguknak azt a luxust, hogy az ország kárára folyó politikai küzdel-

meket megtűrjük, a román nőknek azonban joguk van arra, hogy belekiáltásuk a nagy káoszba: — Elég volt! — A miniszteri felelősségről szóló törvény betűit szigorúan kell alkalmazni és

mindenkét súlyos büntetéssel sújtani, aki hozzányul az ország pénzéhez.

De először meg kell győzni a tömegeket arról, hogy a politika nem sport, hanem apostoli szentség. A Nők Szövetsége a legteljesebb politikai jogokat követeli magának, hogy mindenben résztvehessenek az országot újjáépítő munkában. Tíz pontban állítja fel követeléseit a szövetség, amely memorandumban nyújtja be kívánságait az uralkodóhoz is.

1. A legsúlyosabb szankciók alkalmazását azokkal szemben, akik egyetlen banit vesznek el a közpénzekből. 2. A miniszteri felelősségről szóló törvény sürgős alkalmazását. 3. A pénzügyminiszterium reorganizálását, hogy az adóbehajtások szigorúsága necsak a kisémbereket sújtja. 4. Az összes parazita-állások megszüntetését. 5. Az összes alminiszteri és állam-

títkári állások törlését. 6. A miniszterek, kamarai elnökök, képviselők és szenátorok fizetésének ötven százalékos leszállítását. 7. Az autonóm pénztárak nyomban felosztatását. 8. Követelik mindazoknak a közmunkáknak beszüntetését egy évre, amelyekre nincs feltétlenül szükség. 9. A termelés megszervezését és biztonságát. 10. Kéri mindenkinél közreműködését, aki a felsorolt követelésekkel azonosítja magát és akinek szívében fekszenek az ország érdekei.

Duca Vaida ellen

Egymásután jelennek meg egyébként a különböző pártok manifestumai az ország népéhez a küszöbön álló választások kapcsán. Tegnap megjelent a liberális-párt manifestuma, amelyet Duca irt alá. Ebben megemlékezik arról, hogy a liberális-pártnak meg kell tagadnia részvételét a Titulescu által tervezett koncentrációs kormányban, mert meggyőződése diktálta ezt. A párt biztos volt abban, hogy a nemzeti egység kormányának működése még teljesebbé, még nagyobbá tette volna azt a káoszt, amely két év óta uralkodik. Éles szavakkal foglal állást Vaida kormányelnöki

Feltétlenül meg kell őrizni a lej stabilitását

Bucurestiből jelentik: Az uralkodó ma aláírta a fizetések kiutalására vonatkozó királyi dekrétumot, amely kimondja, hogy június 30-ikáig ki kell fizetni az összes májusi és júniusi tisztviselői illetményeket, míg a dologi kiadásokból csak azok fedezhetők, amelyek halaszthatatlanul szükségesek. A kiutalt kiadások az egyes minisztériumok szerint a következők: hadügy: személyi kiadások 205 millió lej, dologiak 62 millió; pénzügy: személyi 68 millió, dologi 155 millió; közoktatásügy: 317 millió, illetve 99 millió; belügy: 105 millió, illetve 23 millió, közmunkaügy: 3 millió, illetve 2 millió; igazságügy: 61 millió, illetve 60 millió; földművelésügy: 28 millió, illetve 60 millió; munkaügy: 36 millió, illetve 8 millió; kereskedelem és iparügy: 10 millió, illetve 3 millió; külügy: 3 millió, illetve 10 millió. A miniszterelnökségnél csak személyi kiadások vannak, 479 ezer lejes összegben. Az

kinevezése ellen és megállapítja, hogy a nemzeti-parasztpárt volt az oka annak, hogy az ország mai helyzetébe jutott.

Nemzeti harcot hirdet a liberális-párt az ország megmentése érdekében. Program-pontjai közé tartozik a közpénzek becsületes kezelésének biztosítása.

a tisztviselői fizetések és nyugdíjak pontos kiegyenlítése.

az agrárkonverzió végrehajtása, de olyan alapon, amely biztosítja a mezőgazdák számára a további hitelt. A városi adósság helyzetének megkönnyítése oly módon, hogy fizetési könnybbségeket nyújtanak nekik és kamatleszállításokat engedélyeznek. Az adók leszállítása az adófizetők teherképességének megfelelően, a bel- és külföldi hitel helyreállítása, a közigazgatás mai hibás rendszerének megváltoztatása, a köztisztviselői vagyónok felülvizsgálása. Misztifikációnak mondja a manifestum Vaida miniszterelnöknek azon beállítását, hogy választási kormányt alakított, mert a mai kormány nem egyéb, mint nemzeti-parasztpárti kabinet.

összes személyi kiadások 872 millió 715.763 lej, a dologiak 283 millió 511 lej tesznek ki.

A Lupta azt a kétségtelenül érdekes hírt közli, hogy két nagy bucuresti-i bankba az utóbbi napokban hatalmas összegeket helyeztek el betétként. A lap ezt a jelenséget a kor-

Tömeges feljelentések egy kilakoltatás körül

Kölcsönösen feljelentették egymást az ügyben szereplő bíró, ügyvéd, lakó és háztulajdonos

Tragikus körülmények között történt meg Nagyszombat délutánján Breitmayer József aradi magántisztviselő kilakoltatása, aki özvegy Egartner Ignacné Aulich Lajos-uccai házában bérelt kétszobás lakást. A kilakoltatás következtében az udvarra hurcolt butorok és értéktárgyak közül több darab eltűnt vagy

mány javára írja és azzal magyarázza, hogy a Vaida-kabinet kinevezésével megerősödött a bizalom a bankok iránt.

A paktumtárgyalások egyébként az egyes pártok között még mindig folynak. Cuza pártja kartell kötött a Tatarescu Gheorge vezetésével álló nemzeti-szociálistákkal, akik teljesen elfogadták a cuzisták antiszemita programját.

A Lupta nagy cikkben foglalkozik Mihalache kisenevi beszédével, amelynek célja az volt, hogy választ adjon a liberálisoknak, akik programhiánnyal vádolták a kormányt. A nemzeti-parasztpárti vezér kijelentette, hogy a közterheket az új árakra alapított jövedelmek alapján kell kivetni és ezért

feltétlenül szükséges az adók leszállítása.

Csökkenteni kell a vasuti szállítási díjakat is, hogy a kereskedők és iparosok megtalálják számításukat. Az ipari árakat összhangba kell hozni a mezőgazdaságiakkal és bár feltétlenül meg kell őrizni a lej stabilitását, gondoskodás történik arról, hogy megfelelő mennyiségű pénz kerüljön a forgalomba. A nemzeti-parasztpárt — fejtette ki Mihalache. — a konverzió mellett foglal állást, de a Iorga-kormány által bevetett protekciós pontokat törölni kell a törvényből, mert ezek a pontok skandalizálták a hitelezőket és a külföldet.

A lapok a választással kapcsolatosan megállapítják, hogy a szélsőséges pártok nagy összegekkel rendelkeznek, amelyeket a propagandára költenek. Hatalmas autóparkjuk is van, ami lényegesen megkönnyíti az agitációt. — Honnan van a pénz? — kérdezik a lapok.

Méltányosan járnak el az adóbehajtások alkalmával Arad szegényeivel és az árvizkárosultakkal szemben

A szigorú rendelkezések első sorában a tehetős adófizetők hátralékának behajtására vonatkoznak --- Az árvizkárosultak adójának befizetésére hosszulejáratu haladékot adnak a pénzügyi hatóságok --- Taranu Victor vezérfelügyelő nyilatkozott az Aradi Közlöny számára

Az aradi pénzügyigazgatóság a közelmúltban szigorú utasítást kapott a pénzügyminisztériumtól, amelyben a féltől hátralékos adók behajtását sürgette meg a miniszter. A rendelet hivatkozott arra, hogy az egyes megyék adóbehajtásai megdöbbentő hátralékban vannak az elmúlt évi adóbehajtásokkal szemben. A rendeletet megelőzőleg a minisztériumban értekezletet tartottak az ország összes pénzügyi vezérfelügyelői, akiknek az értekezletet vezető miniszter személyes kötelességévé tette, hogy közvetlen ellenőrzést gyakoroljanak az adóhivatalok működése felett, amelyeknek mindent el kell követni, hogy június hó végéig az adóknak legalább negyven százaléka legyen befizetve az államháztartásba.

A megállapítások szerint ugyan az ideiglenes adóbehajtások a kivetett adóknak mindössze 13 százalékát eredményezték s éppen ezért a vezérfelügyelői értekezleten elhatározták, hogy az adóbehajtások biztosítására a legszigorúbb módon hajtják végre a megkért árveréseket, amelyeknek megtartásától az adóhivataloknak csak akkor van joguk eltekinteni, hogyha az adófizető fél a hátralékos adó összegét kiegyenlítette. Az értekezlettel kapcsolatban beszélgetést folytattunk Taranu Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelővel, akihez kérdést intéztünk arra vonatkozólag, hogy az adóbehajtó hivatalok milyen magatartást tanúsítanak speciálisan Aradot érdeklő kérdéssel szemben. Az adóbehajtás megszigorításáról szóló utasi-

tás ugyanis semmiféle intézkedést nem tartalmazott arra vonatkozólag, hogy az aradi árvizkárosultak milyen módon kötelesek adójukat befizetni. Taranu Victor vezérfelügyelő a következőket mondotta:

— A minisztériumban tartott értekezleten nem került szóba elkülönítve az aradi árvizkárosultak ügye, azonban az általános diszpozíciók ezeknek az eseteknek speciális elbírálására módot nyújtanak. Az értekezlet döntése és a rendeletnek gyakorlati alkalmazása főleg abban csucosodik ki, hogy az adóbehajtás első sorban azoknál az adóhátralékosoknál történjen meg a legnagyobb szigorral, akik valószínűleg alkalmasak arra, hogy az adóhátralékot egy összegben kifizessék.

— Arad szegénysorsu lakosságával, első sorban pedig az árvizkárosultakkal szemben a legméltányosabb álláspontra helyezkedünk és amennyiben olyan körülmények között élnek, hogy adóikra törleszteni nem tudnak, a hátralékok kiegyenlítésére a legtávolabbi időpontot jelöljük ki. Minden valószínűsége meg van annak, hogy a kormány az árvizkárosultak adóját leírja, tehát azt nem fog kellően kifizetniük. Erre vonatkozólag rendelkezés ugyan még nem érkezett, azonban ismételt hangsúlyozhatom, hogy az adóbehajtó bizottságok a végleges rendezésig a legmesszebbmenő jóindulattal kezelik az aradi árvizkárosultak adójának ügyét.

megrongálódott, Breitmayer pedig, aki mint rokkant főhadnagy került vissza a világháborúból, az általa izgalom következtében súlyosabb természetű idegcsökkenést kapott és huzamosabb ideig állott orvosi kezelést alatt.

A kilakoltatásnak a törvényszék előtt lett folytatása és a közelmúltban megtartott tárgyaláson a törvényszék megsemmisítette a járásbíró kilakoltatási végzését és elrendelte Breitmayer Józsefnek visszatelét a lakásba. A kilakoltatásnak azonban nemcsak ilyen természetű folytatása lett, mert a kilakoltatott tisztviselő feljelentést tett a kilakoltatást elrendelő bíró ellen a törvényszék főnöke felé, ugyanakkor pedig bejelentette az esetet az aradi ügyvédi kamaránál is. A bejelentés szerint a háztulajdonos nevében eljáró ügyvéd csak azzal a megszorítással nyerte meg az illetékes járásbíró aláírását, hogy becsületszóra kijelentette, hogy a kilakoltatási végzésnek csak a husvéti ünnepek elmúltával szerez érvényt.

Az ügyvéd ellen különben az ügyben szereplő járásbíró is feljelentést tett és ebben a bonyodalmas ügyben most újabb beadvány érkezett az aradi törvényszékhez. A keresetet Breitmayer József adta be, amelyben 55.000 lej kártérítés és ügyvédi honorárium megítélését kérte, arra való hivatkozással, hogy a törvényszék az előzetesen megtartott tárgyaláson érvénytelenítette a kilakoltatási végzést, elrendelte a háztulajdonosnak a lakás visszaadását, tehát jogi szempontból felelős az általa okozott károkért és költségekért is. A keresettel egyidejűleg Breitmayer újabb beadványt adott a törvényszék főnökéhez, ebben visszavonta az ügyben szereplő járásbíró ellen tett feljelentését.

Tibet hadat üzent Kínának

Anglia szállítja a fegyvereket Tibetnek.

Nankingi jelentés szerint tibeti csapatok átlépték a kínai határt és Szincsan tartományban megtámadták a kínai csapatokat. Véres harc támadt, amelynek során a kínaiak súlyos veszteségeket szenvedtek és kénytelenek voltak visszavonulni. A dalai láma elrendelte a tibeti csapatok mozgósítását és hadat üzent Kínának.

Tibet és Anglia között, hír szerint, egyezmény jött létre, amelynek alapján Anglia 40 ágyút, 2000 gépfegyvert és kétféle töltegyet szállít Tibetnek és viszonzásképpen jelentős koncessziókat kap gazdasági téren.

RUJINSKI légügyi alminiszter „lezuhant” Aradon a miniszteri polcról

Az alminiszter Aradon tudta meg, hogy a király elfogadta lemondását. Meglepetéstkeltő távirat a repülőtérről

A vasárnapi aradi „Repülőnap”-on — mint lapunk más helyén beszámolunk róla — több ezer ember vett részt a katonai és polgári hatóságok vezetőin kívül, hogy egyfelől fogadják a Bucurestiből érkező magasállású vendégeket, másfelől pedig aktíve is résztvegyenek a Repülőnap eseményein. A reggeli órákban érkezett meg Aradra Gheorghe Rujinski nyugalmazott tábornok, az Országos Polgári Repülőpropaganda elnöke, mintegy az ország polgári repülőügyének egyetlen légügyi alminisztere, valamint Sturdza repülő-örnagy, Rujinski tábornok államtitkára, az ARPA országos szervezetének ügyvezető-igazgatója.

A Repülőnapon megjelent tömegeket pompásan elszórakoztatták a bucaresti-i pilóták ügyes mutatványai, amelyek a késő esti órákig minden defektus nélkül, program szerint folytak le. Csak igen kevesen és csakis a beavatottak tudják, hogy tulajdonképpen a vasárnapi aradi Repülőnapon egy nagyszabású „zuhanás” történt, amelynek gyanútlan „áldozata” maga az ország polgári légi-ügyeinek bucaresti-i alminisztere, Gheorghe Rujinski nyugalmazott tábornok lett.

A délutáni órákban egy szigorúan bizalmas jellegű távirat érkezett Bucurestiből Rujinski tábornok címére. A táviratkézből, aki haladéktalanul biciklire ült, hogy személyesen kézbesítse ki az ország légügyi alminiszterének a „sürgős” jelzésű, román nyelvű táviratot, a gál repülőtéren adta át az arisztokratikus megjelenésű, magas termetű, őszülő hajú tábornoknak a Bucurestiből érkezett jelentést. A távirat kézbesítésének pillanatában éppen a megkerekasztalt „Arad” monoplán ereszkedett le-

felé immár negyedizben a repülőtérről: kevesen vették tehát észre a történeteket. Rujinski tábornok zsebébe nyult, borralvót adott át a táviratkézből, majd felszakította az értesítést, amelyben az alábbi pár rövid sor állott:

„Királyi rendelettel elfogadták az Ön lemondását a polgári repülés igazgatói állásáról. Stefanescu.”

Rujinski tábornok pillanatig a papírra meredt, majd körülnézett. Mindenki körülötte a levegőben keringő gépeket figyelte. A generális erre gyorsan négyrét összehajította a táviratot és zsebevágta. Pár pillanat volt az egész és ezalatt a pár pillanat alatt Rujinski tábornok lezuhant az aradi repülőtéren a polgári repülés miniszteri polcáról.

A választói igazolványokat kerületenként osztják ki Arad választói között

Az igazoltatást a legliberálisabban kezeli az aradi járásbíró — Nehézségekbe ütközik a rendőrség által történő kiosztás — Istratescu tanácselnök nyilatkozata

Az aradi törvényszék elnöki osztályánál a különböző politikai pártok egymás után nyújtják be jelölő-listájukat és a jövő hó 17-ére kitűzött választásokra már most megkezdődött, ha még nem is teljes erővel, a választási agitáció. Aradváros választópolgárait legelső sorban a választói igazolványok kiosztásának kérdése érdekli, mert a legutóbbi választások alkalmával, amidőn rendőrkerületenként osztották azokat ki, igen sokan nem jutottak hozzá igazolványukhoz.

A választójogi törvény világosan előírja, hogy az igazolványok kiosztását minden városban vagy járásbírói székhelyen a járásbíróknak kell eszközölni. Az előző választásoknál rendszerint Zih táblabíró személyes vezetés mellett történt a kiosztás és dacára annak, hogy naponként ezren és ezren jelentkeztek az igazolványok átvételére, az minden fennakadás nélkül történt meg. Mivel az idén a kormány eddigi diszpozíciója szerint a választásokat teljesen az érvényben lévő törvények rendelkezése alapján vezetik le, tehát az igazolványok kiosztását is Aradon a járásbíró végzi. Kérdést intéztünk Istratescu tanácselnök vezető-járásbíróhoz, aki a következőket mondotta:

— A választói igazolványok kiállítására vonatkozólag még utasítást nem kaptunk és így a kiállítási munkálatok nem kezdődtek meg. Mint a napokban adott nyilatkozatomban említettem, az igazolványok kiadását a járás-

bíróság a lehető legliberálisabb módon kezeli és elegendő, hogyha a választó a népesedési hivatal által kiállított személyazonossági igazolványt mutatja be, függetlenül attól, hogy az régi keltezésű, vagy új fényképes igazolvány.

Az eddigi gyakorlattól eltérően azonban az igazolványokat nem a központi járásbíró-

Borzalmas vérfürdőt rendezett a GPU

370 ember vesztette életét

Varsóból jelentik: A Kievből érkező jelentés szerint, az orosz GPU borzalmas vérfürdőt rendezett a Kiev melletti Turdacow ukrán községben. A községben még nem vették be a kollektív gazdálkodást és a földművesek tiltakoztak a gabona elrekvirálása ellen. Erre gépfegyverrel körülvették a falut, amelyben a katonák megkezdtek a rekquirálást.

A gabonát a templomtérré vitték és ekkor a parasztok megtámadták a katonákat, borzalmas kézitusa fejlődött ki, amelynek több halottja van. Az éj folyamán a GPU felgyújtotta a falut és amikor a lakosság a közeli erdőbe akart menekülni, egyenkint lelőtték a menekülőket. 370 ember vesztette életét, közöttük számos gyermek és asszony.

A G. P. U. emberei üldözőbe vették a menekülteket, akik a szomszéd faluba barrikádozták el magukat. A két falu lakossága formális

Német-francia ellentétek Lausanneban

Németország milliárdos tartozásai

Genéből jelentik: Herriot a hétfői napl tárgyalások eredményéről beszámolt a francia hírlapíróknak. Elmondotta, hogy nincs összhang a francia és a német álláspont között. Francia részről most az a törekvés indult meg, hogy Macdonaldot megnyerjék az álláspontnak és ha ez sikerül, ismét összeülnek a három állam miniszterelnökei. Az angol-német álláspont ezidőszerte a jóvátételi terheknek a teljes törlesztését követeli, míg Franciaország csak a fizetéseknek a csökkentésére és a fizetési határidők kitolására hajlandó belemenni. Németország Franciaországnak még 359 millió arany márkával, Angliának 66, Olaszországnak 36, Belgiumnak 56 millió arany márkával tartozik és így természetesen a kérdésben elsősorban Franciaország van érdekelve. Herriot a nemzetközi sajtó képviselői előtt is nyilatkozott, ez alkalommal csak arra szorított, hogy a német és francia álláspont között ellentétek vannak.

Példátlan sztrájkmozgalom a magyar fővárosban

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban óriási izgalmat okozott ma a pestkörnyéki iparosok tüntető sztrájkja, amelyben 12 ezer üzem vett részt. A sztrájkhoz a kereskedők is csatlakoztak: ma délelőtt 11 órakor vette kezdetét a kétórás sztrájk. Huszonötezer ember kezében szünetelt a munka. A rendőrség hűzönegy előállítását és 18 letartóztatást eszközölt az ipartörvény megsértése címén. A sztrájk alatt a kereskedők, iparosok és munkások monstre-gyűlést tartottak, amelyen hangzottak, hogy a súlyos terheket már nem sokáig bírják a dolgozó rétegek, különösen az adóterhek ellen hangzottak el súlyos kifakadások. Határozati javaslatot fogadtak el, amely követeli az adóterhek és az OTI terhek mérséklését. Közvetlen a sztrájk előtt küldöttség járt Kenéz miniszternél, aki sürgős intézkedéseket ígért s bejelentette, hogy a kormány a pestkörnyéki iparosságnak rövidesen másfél-milliós közmunkát ad ki. Az elkeseredett emberek azonban ugylátszik nem nagyon bíztak a kormány ígéréiben, mert a sztrájkot keresztülvitték. A rendőrség hivatalosan közölte, hogy a letartóztatások és előállítások nincsenek összefüggésben a sztrájkjal, hanem az illető iparosokat már régebben megbírságotlaktanoncáik iskolázásának elmulasztásáért.

gon osztjuk szét, hanem egy-egy bíró vezetésével rendőrkerületenként történik annak kiadása. Természetesen arra való tekintettel, hogy ez a bírói kar több tagját köti majd le, a kiosztásnak a legrövidebb idő alatt kell megtörténnie, valószínűleg két, esetleg három napon belül.

ellentámadásba ment át és előkerültek az elrejtett fegyverek, amelyekkel vad tüzelésbe kezdtek a G. P. U. emberei ellen. A tüzharc egyébként még tart.

CORSO-MOZGO mai műsora: Verdum ostroma (Douaumont)

Történelmi jelentőségű felvételik a nagy harcokról HAUPT kapitány és RADTKE hadnagy gyal a főszerepben, akik a valóságban is átélték a verduni csatákat.

EZENKIVÜL:

Matuska.

A blatorbágyi merénylet eredeti felvétele.

Ma délután 3 órakor. Jegy: Lei 8.

VÉGE A DALNAK.

Bolváry-Stolz csodálatosan szép opere!!!
LIANE HAIID, WILLY FORST.

Nincsen semmi kétség:

Sem a „Luxus-krémek”, sem „csoda-krémek”,
sem „utanzatok” nem pótolhatják a

NIVEA-CRÉME-T.

Mert az egész világon nincsen más krém, amely
szintén a bőrápoló eucenit tartalmazná, pedig

ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — Tehát: Csak Nivea Crémet és semmi mást!

Ezrekre menő tömeg az aradi légi kikötő felavatásánál

Képvándorlás a repülőtérre --- Az első gép utasai --- Mit éreztek Arad felett a műkedvelő repülők --- Akik titokban repültek --- „Arad” repülőgép ünnepélyes felavatása --- Dr. Lázár Ágoston prefektus felesége egy kis sportrepülőgépen szállt fel --- Ünnepele a megyeház parkjában

Ragyogó nyári nap köszöntött vasárnap az arad-gáji határban levő repülőtérre. Acélosan csillogott a napfényben a két hatalmas Junkers-gép szürke teste s a szárnyak ormótlan nagy darazsaként terpeszkedtek a füves térségen. Egyenruhás tisztek kiállottak vezényszavakat a sürgölődő katonáknak, pilótáruhási férfiak dolgoztak a gépeknél... mindenütt folyt a készülődés az aradi repülő-meetingre...

Aradiak a repülőgépen

Már a kora reggeli órákban megindult a népvándorlás az aradi repülőtér felé. Zsufolásig megtelt autobuszok szállították folytonosan a közönséget, úgy látszott, hogy az egész város a gáji határban levő hatalmas térségen ad találkozót. Gyalogos emberek hosszú sorokban sétáltak a repülőtérre, az utakon kocsik és autók sora haladt, már kora reggel látszott, hogy az aradi repülőnap jól fog sikerülni. Kilenc óra tájban a repülőnap főrendezője, Iovanescu Vazul őrnagy megadta a jelet, indulhat az első gép. Hatan szállnak be: Fejér Lajos, két kisfia, Iguta városi tisztviselő, dr. Németh orvos és egy temesvári tüzérfőhadnagy. A gép több száz métert szalad a sík mezőn, majd szép kanyarral emelkedik a levegőbe. Nemsokára felettünk repül el és pár perc múlva eltűnik a távolban. A lentmaradtak titkos izgalommal várják a visszaérkezőket: vajjon mit éreznek a levegőben azok, akik először repültek fel? Körülbelül negyedóra múlva visszaérkezik a gép. Megostromolják a repülőgépről leszállókat:

— Milyen volt? Mit érzett? Nem szédült? Nem lett rosszul?

Vigan válaszolnak a légi kirándulásról visszaérkezettek. Egyik sem lett rosszul és nagyszerűen érezték magukat.

— Csak az a kár, hogy ilyen rövid ideig tartott — jegyezte meg rezignáltan az egyik.

Egy kis kaland Arad felett

A temesvári főhadnagy sapka nélkül érkezik vissza. Utközben leszede fejről a szél. Körülbelül egy óra múlva hozzák vissza a sapkát. A becsületes megtaláló visszaküldte a repülőtérre. Indulni készül a második gép. Ebbe Iovanescu őrnagy és felesége, Ionescu kapitányné, Constantinescu ezredes leánya és Trandafir őrnagy szállnak be. Amikor visszaérkeznek, Iovanescu őrnagyné, aki először ült repülőgépen, kijelenti, hogy ilyen nagyszerűen még nem érezte magát. A kilátás csodálatosan szép volt és a nagy magasság dacára megismerte az egyes uccákat. Amikor a vár fölé érkeztek, rámutatott az egyik épületre, amely a messzi távlatból kis gyufaskatulyának hatott:

— Itt lakunk!

Amikor visszaérkezik a második gép, bátorságra kapnak azok is, akik eddig haboztak. Most már alig győzi a pénztáros a sárga je-

gyeket kiadni. Jelentkezik egy ismert aradi urileány is, két társnőjével. Mindhárman lelkére kötik az összes ismerősöknek:

— Ne szabad szólni otthon, hogy repültünk. Megigértük a szüleinknek és nem akarunk kikapni.

Közben éles berregés hangzik és egy kis sportrepülőgép tart a repülőtér felé. A még megkereszteletlen „Arad” gép volt, amely Cojanu főhadnaggal és Ivanovici pilóta tiszthelyettesel kora reggel átutazott Temesvárra, hogy a hétfői repülő-meetingre vonatkozó röpiratokat elszórja. Az ARPA ugyanis hétfőn rendezte Temesvárott a repülőnapot. Bravurosán száll le a kis gép, amelyet nyomban begurítanak a hangárba. A közönség folyton jelentkezik. Olanescu kapitány, az ARPA bucuresti-i megbízottja osztja be a jelentkezőket. A séta-

Produkciónak a levegőben

Az ünnepség végeztével Patuzi kapitány levegőbe száll az „Arad” géppel és néhány körrel repül a teret. Ezután ismét kezdetét vette a közönség repülése. Elsőnek Balacescu tábornok száll fel, felesége, leánya, Mateescu Istvánné, és dr. Moga Romul rendőr-kvesztor kíséretében. Most már nagyon sokan jelentkezők. Sorban állanak és várják, míg beszállhatnak a gépbe. A két Junkers-repülőgép szakadatlanul közlekedik.

Aki ejtőernyővel akar leugrani

Délután Iovanescu őrnagynál jelentkezik Stefani Pál csizmadia, aki ejtőernyőn szeretne leugrani. Okmányokat mutat, amelyek szerint Magyarországon engedélye van ejtőernyős produkciókhoz. Az őrnagy Rujinski tábornokhoz utasítja. Moga Romul dr. rendőr-kvesztor viszi a tábornokhoz. Az intervenció azonban nem sikerül, miután az ilyen produkciókhoz a hadügyminisztérium engedélye kell. Stefani leugrása tehát elmarad...

Nagy izgalom keletkezik hirtelen a nézőközönség körében. Pantuzi repülőkapitány beszáll az egyik sportgépbe. Mögötte Lázár Ágoston dr. prefektus felesége foglal helyet. Ehhez több bátorság kell, mint a Junkers-gépen való repüléshez. Dr. Lázár Ágostonné vidáman int bucsut férjének. Arra kéri a kapitányt, csináljon a levegőben néhány looping-ot. A repülő-tiszt azonban erre már nem hajlandó. Néhány szép kört ír le a levegőben a kis gép, majd merészen landol a repülőtérre. És a prefektusné boldogan meséli, hogy ez volt életének legszebb élménye.

Este fél nyolc óra tájban megkezdődnek a produkciók. Pantuzi kapitány, Manolescu és Ivanovici tiszthelyettesek végzik. Az emberek a levegőbe merednek, a gépek egyetlen mozdulatát sem akarják elmulasztani. A három gép összekapcsolva halad. Mintha összenőttek volna a szárnyak. Hirtelen megkezdődnek a looping-ok, gyönyörűen,

repülésekkel telik el a délelőtt, Manolescu és Dodani aviatikusok vezetik szépen a Junkers-gépeket.

Délután kezdődik meg a tulajdonképpeni ünnepség. Körülbelül ötezer főnyi közönség gyülekezik össze. Érdekes látványt nyújt az elegáns asszonyok és leányok szin pompás nyári toilette-erdeje a fehér tiszt ruhák, ünnep-lőbe öltözött polgári hatóságok között. A délutáni ünnepségen megjelenik Balacescu tábornok feleségével és leányával, az egész törzstiszti karral, azután a bucuresti-i vendégek: Rujinski tábornok, a román repülőszövetség vezetője és Popovici tábornok, Bessarabia volt kormányzója. Öt órakor megkezdődik az „Arad”-repülőgép felszentelési ünnepsége. Georgiu tábori lelkész beszenteli a gépet, amelyet a lelkész asztala elé helyeznek. A háttérben áll a másik két kis sportrepülőgép és valamivel távolabb a Junkers-gépek foglalnak helyet. Ezután elhangzanak az ünnepi beszédek.

Rujinski tábornok köszönetet mond dr. Serbanu György volt prefektusnak és dr. Radu Cornel volt polgármesternek, akik áldozatkészségükkel lehetővé tették az aradi légi kikötő felépítését. Utána Lázár Ágoston dr. megyei prefektus mond beszédet. Méltatja a légi kikötő felépítésének fontosságát. Béke időben gyors összeköttetést teremt a repülőgép a távoli országokkal, háboru esetén pedig egy védelmi ponttal többet jelent. Az „Arad” gép Őfelsége, II. Károly királynak és hadseregének rendelkezésére áll. A jelszó, amelylyel a büszke gépmadár levegőbe száll, az lesz:

— Öröm mindenkinek és tisztelt részünkre.

Élteti a királyt, a hadsereget és az aviatikát. Utána Botoc Elek dr. interimár-bizottsági elnök beszél. Kijelenti, hogy a felszentelés napja Arad életének egyik legfontosabb momentum, mer: a légi kikötővel megrövidül az út a határszéli Arad és az ország fővárosa között. Végül Balacescu tábornok, az ARPA aradi szekciójának elnöke mondott ünnepélyesen köszönetet a városnak és megyének áldozatkészségéért, majd a hadsereg nevében átvette az „Arad” gépet és a légi kikötőt.

egyöntetűen csinálják. Azután mindhárom gép a hátára fordul és szorosan egymás mellett halad. A pilóták fejfelé lefelé kormányoznak. És perceként keresztül megy ez így. A közönség szinte reszket az izgalomtól. Néhányan már elfordítják fejüket, nem bírják nézni. S amikor végre leszáll a három gép, nem lehet fékmentartani az embereket. Odarohannak, leemelik a pilótákat. A hölgyek virágokat dobnak feléjük, a férfiak lelkesen éljenek. Feljethetetlen, szép látvány volt...

Jókedvű közönség haladt este hazafelé. Fél tíz óráig folyt a repülések, amelyeknek csak a szürkület beállta vetett véget. Az autók, kocsik és autóbustábor alig győzte hazaszállítani a sok élménytől elfáradt embereket. Akik repültek, mind azt mondják, hogy sohasem érezték magukat jobban. Mindenki azt mondja, nem lett rosszul. Pedig mindkét Junkers-gépben este áruló nyomokat találtak... egy kis tengeri betegség volt, semmi egyéb... De az ormótlan, szürkületű repülőgépek diszkrétén őrzik a titkot...

Parkünnepély a megyei prefektura kertjében

A vármegyei prefektura kertjében parkünnepélyt rendeztek a repülőnap alkalmával, amely a szép sikerrel dicsekedhető nap szép befejező aktausa volt. A villanyfényben uszó park fái között már este tíz óra után eleven élet uralkodott. A jazz-zene lüktető ritmusára fiatal párok járták a divatos táncokat. Kifőző büffé, pontos kiszolgálás és zavartalan kényelem biztosítva volt a szórakozni vágyó közönség számára. Nagy sikere volt a roulettnek, amelyet előszeretettel vettek igénybe a látékosok. A park fái között egészen a késő éjszakai órákig hangulat uralkodott és a megjelent szépszámú közönség nagyon kellemesen töltötte el estjét.

Az aradi repülőnap elszámolása most folyik. A hozzávetőleges számítások szerint huszonöt-harmincezer lej bevétel volt. Az ünnepség szép sikeréért Balacescu tábornokot és Iovanescu őrnagyot illeti minden elismerés.

Nagyszabásu kommunista szervezkedést lepleztek le Aradon és az egész ország területén

Orvosok és ügyvédek letartóztatása Temesváron :: Aradon is számos letartóztatás történt :: Eredményes házkutatások :: Kihallgatások az aradi szigurancán

Bucurestiből jelentik: Az állambiztonsági hivatal újabb szenzációs leleplezéssel lepte meg az országot. Amint tudósítónk jelenti, a sziguranca az egész ország területére kiterjedő kommunista szervezkedésről rántotta le újra a leplet, amely két központtal is rendelkezett az ország belterületén, amennyiben egyik központja Bucurestiben, a másik pedig Kisenewben volt. A hatóságok igen valószínűnek tartják a vizsgálatnak már ebben a stádiumában, hogy mind a két központnak még több vidéki kirendeltsége is volt.

A kommunista szervezkedés vezetője Arnold Gusztáv berlini kommunista agitátor volt, akit azzal a megbízással küldtek Romániába, hogy az itteni kommunista pártot újjászervezze és különösen a választások előtt ügyeljen minél nagyobb eredményeket felmutatni.

Megtalálták a kommunista szervezkedés titkos nyomdáját

Arnold Bucuresti-i lakásán a rendőrség házkutatást tartott és ekkor számos levelet, nyilvántartást, röpiratot és röpirattervezetet találtak. A lefoglalt üzleti könyvekből megállapították, hogy eddig 18.000 dollárt költöttek szervezkedés céljaira. Megtalálták a kommunista szervezkedés titkos nyomdáját is, ahol körülbelül 20.000 röpiratot foglaltak le.

Bucurestiben harminc, Kisenewben pedig husz egyént tartóztattak le eddig a nyomozás folyamán.

Valószínűnek tartják, hogy a lefoglalt vizsgálati anyag áttanulmányozása után nemcsak Bucurestiben és Kisenewben, hanem egyes vidéki városokban is várható letartóztatások.

A belügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint Udvarhely megyében letartóztatták Jakab János kommunista jelöltet, aki éppen a törvényszékre készült, hogy a jelölő-listát beadja. Így a kommunista párt nem adhatta be listáját, Bihar megyében is történtek őrizetbevételek, ahol Ullmann dr. és több társát tartóztatták le. A letartóztatottak éhségstrájkot határoztak el.

Temesváron az állambiztonsági rendőrség szintén munkában volt, aminek eredményeképpen több temesvári intellektuellt és munkásvezetőt vettek ideiglenesen őrizetbe. Miután hivatalos helyen nem indokolták meg ezt az intézkedést, valószínűnek látszik, hogy ezek is Bucuresti-i intézkedés következményeképpen történtek.

A temesvári rendőrség feltűnést-keltő letartóztatásai

A temesvári rendőrség tegnap Nagy Hugó dr. és Bürger Ernő dr. ügyvédek, Juhl Marcell dr. orvost, azonkívül Kelemen József, Scheibl Ferenc és Müller, Kálmán munkásvezetőket vette őrizetbe.

Boga János és Friedmann Mátyás, akik eddig más ügyből kifolyólag voltak letartóztatásban, szombaton kerültek szabadlábra és vasárnap a rendőrség már ismét őrizetbe vette őket. Ugyancsak őrizetbe vették Kántor és Szécsi magántisztviselőket is.

Nagyarányu letartóztatásokat eszközölt ma reggeli órákban az aradi rendőrség politikai osztálya is. Több más erdélyi és regáti városhoz hasonlóan, Aradra is egy átirat érkezett a Bucuresti-i sziguranca vezérigazgatójától, amelyben közölték az aradi rendőrséggel, hogy Bucurestiben, a Bánátban pedig

Arad szomszédságában Temesváron és több más erdélyi és bánáti városban, valamint községben kommunista szervezkedésnek jöttek a nyomára és ezért Aradon is indítsanak sürgős vizsgálatot ebben az ügyben.

Az aradi sziguranca emberei Cioreșcu Tache szigurancafőnökkel az élen, nyomban hozzáfogtak a vizsgálathoz, melynek során több ismert aradi kommunistánál házkutatást tartottak. A házkutatások alkalmával a sziguranca emberei igen sok kommunista röpcédulát, brosúrákat és egyéb lázító tartalmu írásokat találtak, amelyeket azonnal lefoglaltak

„Titokzatos“ vonatokat helyez üzembe a C. F. R. Nagyarányu program a román államvasutaknál

Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a nyári hónapokban ugynevezett „titokzatos vonatokat“ helyez forgalomba, francia és angol mintára. Ezek a vonatok vasárnapokon és ünnepeken szállítják a kirándulókat ismeretlen rendeltetési helyre.

Az utasok csak utközben tudják meg, hova utaznak. Esetleg körkérdéssel állapítják meg az utárrányt, oly módon, hogy az utasok többsége

és a szigurancára szállítottak. A házkutatások megejtése után intézkedés történt, hogy a dektek több munkásvezért vegyenek őrizetbe, ami még a délelőtti folyamán meg is történt. Ezeknek kihallgatását azonnal megkezdték, erről azonban eddig még semmiféle hivatalos kommunikét nem adtak ki.

Őrizetben az Aradi Dolgozók Blokkjának tagjai

A délelőtti folyamán megkezdett előállítások a déli órákban folytatódtak és eddig összesen, mintegy 35-40 személy került a szigurancára. A letartóztatottak között szerepel a Fakusi és Városi Dolgozók Blokkjának, mintegy 21 tagja is. A Dolgozók Blokkja ugyanis pénteken tette le az aradi törvényszék elnöki osztályán a Blokk képviselőjelölő-listáját. A listát egy 25 tagú küldöttség adta át a törvényszék elnöki osztályán, ott azt szabályszerűen át is vették, szombaton azonban visszautasították azon a címen, hogy a küldöttség tagjai nagyrészenek nincs meg a szavazati joga és így a lista beadása érvénytelen. A küldöttség nagyrészt azután ma délelőtti őrizetbe vették. Az ügyben egyébként teljes apparátussal folyik a nyomozás és az előállítottak kihallgatása még tart.

Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a nyári hónapokban ugynevezett „titokzatos vonatokat“ helyez forgalomba, francia és angol mintára. Ezek a vonatok vasárnapokon és ünnepeken szállítják a kirándulókat ismeretlen rendeltetési helyre.

Az utasok csak utközben tudják meg, hova utaznak. Esetleg körkérdéssel állapítják meg az utárrányt, oly módon, hogy az utasok többsége

dönti el. A vasúti vezérigazgatóság a terv részleteit még nem állapította meg, így még bizonytalan mikortól fogva helyezik forgalomba ezeket a vonatokat és mennyi lesz a viteldij. A CFR. egyéb kényt nagyarányu programot dolgozott ki a deficit megszüntetésére. Így bevezetik a száz kilométeres sebességgel robogó villámvasutakat, leszállítják a háló és étkezőkocsi árát, ezenkívül szó van arról, hogy általában redukálják a jelenlegi tarifákat.

Tizennyolc millió lejt kapott az aradi pénzügyigazgatóság az illetmények kifizetésére

A minisztérium rendelkezése szerint kedden kell megkezdeni a fizetéseket — Juniusi illetmények is folyósításra kerülnek — A pénzügyigazgatóság még nem rendelkezett a fizetések sorrendjére vonatkozólag

A kormány — mint ismeretes — kötelező ígéretet tett arravonatkozólag, hogy még június hó folyamán kifizeti a tisztviselői fizetéseket, valamint esedékes nyugdíjhátralékokat. A Banca Nationala néhány nappal ezelőtt egymilliárd lejt bocsájtott a pénzügyminiszter rendelkezésére, amelynek elosztása, Bucuresti-i jelentés szerint, most történt meg. Az egyes pénzügyigazgatóságok által már korábban be-terjesztett kimutatások figyelembevételével történtek meg a kiutalások és ebből az összegből az aradi pénzügyigazgatóság 18 millió 568.000 lejt kap és a pénzügyminiszterium által kiadott rendelkezés alapján az ország egész területén már a keddi nap folyamán meg kell kezdeni a tisztviselői és nyugdíjas illetmények kifizetését. Tekintettel a kettős ünnepre, az aradi pénzügyigazgatóságon ma nem tartottak hivatalos órát és így a miniszteri rendelkezésről is csak a holnapi nap folyamán vesznek hivatalosan tudomást és csak ennek megtörté-ntével adja ki a pénzügyigazgatóság az utasítást arravonatkozólag, hogy a kifizetések milyen sorrendben és melyik nap kezdődjenek meg.

A Bucuresti-i jelentés különben arról is beszámol, hogy ebből az összegből ki kell egyenlíteni úgy a májusi hátralékos, mint a teljes juniusi fizetéseket, valamint nyugdíjakat is. Aradon egyelőre még a márciusi nyugdíjak sincsenek folyósítva és a pénzügyigazgatóság rendelkezésétől függ, hogy milyen alapon osztja szét a tisztviselők és nyugdíjasok között a kiutalt 18 és félmillió lejt.

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyminiszterium a június végén esedékes fizetéseket a következőkben állapította meg: Fizetésekre 840 millió lej, nyugdíjakra 140 millió és anyagi kiadásokra 120 millió lej.

Kloroformos rabló kifosztotta a Marmorosch bank vezérigazgatóját — Izgalmas kaland Titulescu szalonkocsijában

Bucuresti. Vakmerő rablás foglalkoztatja a hatóságokat. Titulescu tegnap utazott Lausanneba és egyik bizalmasa, Tabacovici, a Banca Marmorosch vezérigazgatója elkísérte a londoni meghatalmazott minisztert a határig, majd Titulescu szalonkocsiján utazott vissza Bucurestibe. Utközben a vezérigazgató elaludt. Ezt az alkalmat használta fel egy vakmerő vasúti tolvaj, aki belopózott a szalonkocsiba

kloroformmal elkábította az alvó vezérigazgatót,

akit teljesen kifosztott. Magához vette huszonöt-ezer lei készpénzt tartalmazó pénztárcáját, óráját, értéktárgyait, sőt egyes értékesebb ruhaneműektől is megfosztotta Tabacovicit.

A vezérigazgató csak közvetlenül Bucuresti előtti ébredt fel mély álmából és vette észre a vakmerő rablást. A fővárosba érkezve nyomban jelentést tett a történetekről és a hatóságok megindították a nyomozást. Megnehezíti a nyomozó hatóságok munkáját az a körülmény, hogy nem sikerült megállapítani, hol és mikor történt a rablás.

Jön! CORSO-MOZGÓBA! Személyesen! BOROSS GÉZA a humor fejedelme

HIREK

Egy fa halálára

Ott feküdt az utszelen, a gőzölgő aszfalton. Még tegnap szilárdan állott azon a helyen, ég felé nyulva és lombos ágaival néhány pillanatra enyhülést, árnyékot nyújtva a bágyasztó nyári napszény alatt. A természet utolsó őrsége volt, amelyet még megragzott a kötömbök uralma a sima aszfaltok párhuzamosan futó csíkjai között. Mint jó katona állott ott, szilárdan, fenséges nyugalommal. A rohanó élet zivaja, a város zaja, tülekedő, lüktető forgataga elsiklott felette, körülötte. Autók száguldoztak a sima aszfalton, az öntöző-kocsi dübörgött el néha arra, ha már erősen tüzött le a nap és izzó, forró volt az aszfaltburkolat. Ezekkel nem törődött, megszokta őket. Változatosságot csak az hozott, amikor minden tavasszal lenyesték terebélyesedő ágait. Ilyenkor visszaálmodta magát a természetbe, ahol nem szabályozzák a növekedést: „eddig és ne tovább!” ... Itt ez a jelszó diktál, a város kötömbjei közé beszorított élet szabályozott partok között halad. Nincs terjeszkedés, kitérés, kiugrás a keretek közül. Ezt a fa megértette, minden évben azért zöld lombokat hajtott és tovább állt örökösen rendületlenül.

De ezt a jelszót nem tudta megtanulni az az atyafi, aki dőcögő kocsiján, jó öreg lovával Szentannáról jött be Aradra. Ott megzavarta a lüktető élet, a város mederbe szorított, sodró forgataga. Egészen elvesztette a fejét, kiejtette a gyepől kezéből, amikor befordult egy hirtelen kanyarulattal a Széchenyi-uccába. Ott állott a fa a természet határhozainak sorában. A ló ágaskodott egyet, majd kirohant a kocsitról, magával ragadva a nehéz szekeret. Egy hatalmas recsenést nyelt el a város rohanó zivaja és a fa ott feküdt az utszelen elsodorva. Szébb halált érdemelt volna, hiszen rendületlenül kitartott örökösen pusztulásáig. Ha legalább egy robogó gépkocsi ragadja magával, a technika, a modern haladás eszköze! Így a harctéren esett volna el dicsőségesen, a természet és a technika örök küzdelmének harcmezéjén. De egy rozoga, egyszerű parasztszékér okozta pusztulását és az élet tovább rohant felette. Ott hagyták heverni az utszelen, mint egy hasznavehetetlen tetemet... (cs. p.)

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változóan felhős, zivatarokra hajló idő várható a meleg csökkenésével.

CENTRAL MOZGO: Varsói bál

Németül beszélő nagyhatású kémdráma a világháborúból. A hadvezetés és a titkos levéltárból szerzett híresek okiratok nyomán. GUSTAV FRÖHLICH, CHARLOTTE SUSA, THEODOR LOOS.

SELECT MOZGO: Montparnasse leánya

(Utoljára.) Németül beszélő, rendkívül mulatságos énekes és látványos operett. FRITZ SCHULZ, ALFRED ABEL, J. FALKENSTEIN, J. TIEDTKE, EMMI BESSEL és ERIKA GLASSNER.

Előadások kezdete: 8, 10 és 12 órák.

— Az Astrának 340 millió lejjel tartozik a CFR. A CFR és az állam rendelkezéseinek csökkenése okozta, hogy egyes nehézipari nagyvállalatok ez évben még a tavalyi rentabilitásukat sem tudták elérni. Az Astra Első Román Vagon- és Motorgyár Rt. és a konzernjébe tartozó vállalatok: a Vulcan Gépgyár Rt. és a ROMLOC Vagon- és Mozdonygyár Rt. most közzétették 1931. évi mérlegeiből megállapítható, hogy milyen súlyosan érintette a fenti vállalatokat az állam és a CFR magatartása. Az Astra-gyár 420 millió lej részvénytőke és 27.388.373 lej tartalékalap mellett 3 millió 133.882 lej tiszta nyereséget mutat ki. A vállalat aktiváinak mérlegszerinti összege 929 millió 860.472 lej. A Vulcan mérlege 32 millió 472.243 lej veszteséget mutat ki. A három vállalat konzernjének mérlegéből megállapítható, hogy a CFR az Astrának több mint 340 millió lejjel tartozik.

— Fényképfelvételek a repülő-kikötő felavartásáról az Aradi Közlöny Hírközlőhivatalában. Hatalmas közönség jelenlétében avatták fel vasárnap az aradi repülő-kikötőt. Ezen fontos aktusnál megjelent az Aradi Közlöny fotóriportere is, aki egész sor szobor-szerű felvételt készített az ünnepségről. A felvételeket az Aradi Közlöny megbízásából Sándor Jenő ismert aradi fotográfus készítette és az érdekes képek máttól kezdve már megtekinthetők az Aradi Közlöny hírközlőhivatalának kirakatában. Minorita-templommal szemben. Azok, akik emlékül vásárolni akarnak ezekből a felvételekből, megrendelhetik a képeket Sándor Jenő fényképésznél, Bul. Reg. Ferdinand 22. szám alatt.

— Roth Marcell dr. aradi sebészprofesszor gyászja. Váratlan gyászeset érte dr. Roth Marcell egyetemi magántanárt, az általánosan ismert aradi sebészprofesszort, aki feleségével együtt vasárnap délután Bucarestbe utazott, hogy ott fivérért, dr. Roth Ernő ügyvédet és családját meglátogassa. Roth Ernő dr. mintegy két évvel ezelőtt költözött családjával egyetemben Bucarestbe, ahol folytatta virágzó ügyvédi praksisát. Hétfőn reggel korán kelt, hogy érkező ócsáti már az állomáson fogadja, mikor hirtelen rosszul lett és pár pillanat alatt meghalt. Szívizéhség ölte meg, dr. Roth Marcell megérkezése előtt egy órával: megrendült döcse és felesége már csak a bekövetkezett csapásról értesülhetett. Az elhunytat, aki hatvan éves korában halt meg, özvegyén kívül, egy felnőtt fia, egy leánya és kiterjedt előkelő rokonsága gyászolja.

Női-, férfi finom fehérneműk

elsősorban kivétel — olcsó árak
Ruttkay & Botye cégnél
Nyári takarók — paplanok
nagy választékban.

— Hangverseny a református templomban. Megkapóan szép templomi ünnepség-színhely volt vasárnap délután az aradi református templomban. Hat órai kezdettel templomi hangversenyt tartottak, amelynek keretében vallásos énekek, szavalatok, orgona- és hegedűszólók szerepeltek. Az ünnepség rendezéséért Csécsi Imre református esperest, Kovács Zoltán lelkészt és a Református Négyzet vezetőjét illeti elismerés. A templomot zsfoglalás megőrlötté a közönség, amely mindvégig lebilincselve hallgatta a művészleg összeválogatott műsorszámokat és a szereplők vonzó előadásait.

— Halálozás. Özvegy Kohlhamm er Ferencné, szül. Donáth Veronka, hosszas szenvedés után, folyó hó 20-án elhunyt. Temetése folyó hó 22-én, szerdán délután 6 órákor lesz, a felsőtemető halottasházából.

— Véres gyászünnepély Jugoszláviában. Belgrád. Radics István és Radics Pál meggyilkolásának évfordulóján, haláluk emlékére országsszerte nagyszabású gyászünnepélyek voltak, amelyen heves összetűzésekre került a sor hatóságok és tüntetők között. A zavargásoknak Boszna-Brod-ban halottja is van. A tömeg megakartta ostromolni a fogházat, hogy egy letartóztatott népvészért kiszabadítsa. Az ostrom során a rendőrség sortűzet adott, amelynek egy halott áldozata, számos sebesülte van. Egyik községben egy csendő halálosan megebasult. Spalatoiban is tüntetések voltak, amelyeknek súlyos áldozata van. Az egész országban nagy az izgalom.

— Sportünnepély a nyári szinkörben. Vasárnap este fél 10 órai kezdettel tartotta felavatási ünnepségét a „Soimil Romaniei” sportegylet tornacsapata. A nyári szinkör megtelt érdeklődővel, akik sokat és szívesen tapsoltak a kitűnő tornászoknak. A tornacsapata akrobatikus számokkal szórakoztatta a közönséget. A műsor keretében szerepeltek: Ghionca Valéria táncművésznő, aki a „Jan-nine”-valseer dallamára eljátszott kecses táncával, valamint nagy keleti táncával szinte sikert aratott. Perian Gheroghe a „Tosca” nagyáriájával, ezenkívül egy nocturnoval és a népszerű „Pe sub flori ma legana!” című Bre-diceanu-dallal excellált. Műsor után reggelig tartó tánc következett a „Cerculul Romanesc” helyiségében.

Szombaton és vasárnap a budapesti Vigszínház vendégszerepel Aradon

Makay Margit, Törzs Jenő és Rajnay Gábor az együttes élén

Nagy színházi szenzációja lesz szombaton és vasárnap, június 25-én s 26-án Aradnak. A budapesti Vigszínház vendégszerepel e két napon a Nyári Szinkörben.

Amióta a Vigszínházat megalapították, ez az első eset, hogy hivatalos színezzel vendégjátékra megy. A Vigszínház igazgatósága igen nagy súlyt fektet arra, hogy a legelőkelőbb magyar színház nevére ne essék csorba, éppen ezért együttesét Hegedüs Tibor, a Vigszínház főrendezőjével kísérteti el rövid, csupán nyolc napos erdélyi körutjára. A Vigszínház igazgatósága két darabot választott ki és pedig Sommerset Maugham „Ne váljunk el” című ötletes, fordolatos és sziporkázó szellemű három felvonásos vígjátékát, Heltai Jenő mesteri átültetésében, a második napra pedig Lengyel Menyhért „Evelyn” című nagyhatású, finoman erotikus légkört színezzék, amely az idei szezonban Bécsben és Berlinben hónapok óta, megszakítás nélkül műsorban van.

A két darabot ugyanabban a szereposztásban játsszák el a Vigszínház művészei, mint a budapesti premieren. Kitűnő szerepekhez jutottak mindkét darabban a Vigszínház sztárjai, Makay Margit, Törzs Jenő és Rajnay Gábor, a magyar színjátszás dűszkeségei, mellettük pedig a többi szerepeket a Vigszínház szintén kitűnő, neves tagjai Tassy Mária, Sáross Lili, Gyöngyössi Erzsébet, Ladomerszky Margit és Bondy István játsszák el.

A Vigszínház vendégjátéka valóban páratlan művészeti szenzáció. Elsősorban azért, mert a Vigszínház Budapeston kívül még soha sem játszott más városban, másodsorban pedig azért, mert a Vigszínház előkelő és exclusiv művészeti minden vendégszereplésre való meghívást következtetésen visszautasítanak. Eppen ezért feltűnő, hogy egy együttesben ennyi kiváló erőt lehetett egyesíteni. Törzs Jenő először lép fel erdélyi színpadon, Makay Margit szintén, Rajnay Gábor pedig a háboru után még nem volt szülővárosában, Aradon, ahonnan nagyívvelűsű karrierje elindult.

A helyarákat a rendezőség olyan alacsony állapította meg, hogy azok még hatvan százaléknál is olcsóbbak, mint a budapesti Vigszínháznak ugyanennél az előadásánál. A legdrágább jegy csupán 120 lej, a pánoly 50 lej, az olcsóbb jegyek pedig egészen 20 lejig kaphatók. Az elővételi pénztár ma, kedden reggel már meg is nyitott a téli színház, előcsarnokában.

— Matuskáné ideglázban fekszik. Bécs. Matuskáné az ítélet kihirdetése óta ideglázban fekszik. Amikor magához tért, elmondotta, hogy rettenetes elgondolni, hogy „szegény ura” hat évig sanyalódiék fogházban. Hiszen, mondotta, jobb lett volna, ha azonnal kivégezik, mert a hat évi szenvedés után Magyarországon ugyis halálos ítélet vár rá.

— Tüzoltó-ünnepély Pécskán. Impozáns ünnepség színhelye volt vasárnap Pécska község. Tizenkét község tűzoltó-egyesülete gyűlt össze, hogy fényes tűzoltó-ünnepélyt rendezzenek. A pécskai Önkéntes Tűzoltók Egyesülete gondosan, fáradságot nem kímélve, készítette elő a nagyszabású ünnepélyt, amelyre egész Aradmegye területéről érkeztek szárazozni vágyó, vidám kedvű vendégek, akik részt vettek a tűzoltó-ünnepély mulatságaiban. Aradról is számosan mentek ki Pécska községbe a nagyszerű tűzoltó-ünnepélyre, amelyhez hasonló már hosszabb idő óta nem volt tűzoltókörökben. Az aradi 93-as gyalogezred zenekara utazott ki az ünnepségre. Kivilágoskivirradtig játszották az eleven tempójú zene-darabokat, slágereket az ünnepség résztvevőinek szórakoztatására. A tűzoltó-ünnepély igazán kitűnően sikerült és mindazok, akik részt vettek rajta, őszintén dicsérrel adóztak a fáradhatatlan rendezőgárda képességeinek.

— Elveszett nyírott kis fehér foxterrier, egy fekete füle fekete. Megtaláló illő jutalomban részesül. Jelentkezzék a CFR igazgatóság portájánál.

Vádirat a Berzeviczy-féle kártyabotrány ügyében

Guttman és Menasse bárókat „különösen minősített család bűntettével” vádolja az ügyész — Julius 11-én lesz a főtárgyalás —

Bécsből jelentik: A Landesgericht Julius 11-ére tüzte ki báró Guttman Ottó és báró Menasse Henrik, valamint Richter és Kuhlberger klubkomornnyikok ismertes kártyabotrány ügyének főtárgyalását. A fogságban lévő vádlottak közül Guttman és Menasse bárókat „különösen minősített család bűntettével” vádolják, aminek legsúlyosabb büntetése tíz évi börtön is lehet: ezenfelül, mint magyar állampolgárokat, kitoloncolják őket. Az ugyancsak fogságban lévő Berzeviczy György ügyét elkülönítették, felette külön bíróság fog ítélni.

A két komornnyik eddig beismerte, hogy nyolc esetben csempészték a Wiener Club játékaszalára négy-négy olyan csonag kártyát, amelyet Berzeviczy preparált. Menasse és Guttman ezzel szemben tagadnak. A vádirat

szerint Guttman lakásán azonban súlyosan kompromittáló adatokat találtak.

Jellemző, hogy az ügyész aggályosnak és megbizhatatlannak találja általában a tanuként kihallgatott urak vallomásait, mivel tapasztalatai szerint csaknem valamennyien azon igyekeztek, hogy a hamiskártyázások idejéig 1931-re tolják vissza, amikor még nem üldözték a hazárdjátékot Ausztria területein. Az érdekes vádirat szerint Guttman Ottó nyeresége a legutóbbi időben 70.000 schilling volt, a Menasseé pedig 60.000 schilling. Az utóbbi tény annál is inkább feltűnő, — írja a vádirat, — mert a dúsgazdag Menasse csaknem állandóan veszett azelőtt a kártyán. Bécsben természetesen rendkívüli érdeklődés előzi meg a főtárgyalást, amelynek jegyeit előkelő körök máris felárral keresik.

Borzalmas repülőszerencsétlenség Tecuciban

Rázuhan egy repülőgép egy lovaskatonára.

Tecuciból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután Tecuciban. A repülőtéren mellett levő mező felett repült egy katonai repülőgép, melyben Alexandrescu pilótahadnagy és Corneanu alhadnagy ültek. A gép motorja háromezer méter magasságban hirtelen megállt és a repülők veszélyes kényszerleszállást hajtottak végre. Az ijesztő sebességgel zuhanó gép alatt a mezőn feltűnt egy lovas katona, aki rémülten menekült. A ló azonban megbotlott és levetette lovasát. A két pilóta, aki nem volt ura már a gépnek borzadva látta, hogy a repülőgép éppen a földön fekvő katonára esik. A katonát a lezuhanó repülőgép szinte agyonmorzsolta és rögtön szörnyethalt.

A levezetett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget tragikus véletlen okozta és a két pilóta, aki csodaképpen életben maradt, nem felelős a katona haláláért.

— **Visszatért szabadságáról Vulpe Constantin vezetőfőügyész,** Vulpe Constantin aradi vezető főügyész a mai napon visszaérkezett szabadságáról és a holnapi nap folyamán ismét átveszi az ügyészség vezetését.

— **Megütözték a sztrájkoló dokkmunkások Galatzaiban a katonasággal.** Galatzaiban jelentik: Galatzaiban két hét óta sztrájkolnak a dokkmunkások. A sztrájk következtében a kikötő város kevés forgalmi exportja is megszűnt, mert a szállító vállalatok munkaképtelenek. A béremelést követelő sztrájkolók mindenütt őrsképet állítottak fel. Tegnap több vagon áru érkezett a kikötőbe, melyet át kellett volna rakni a hajóra. Alig kezdtek el azonban a falukról hozott munkások dolgozni, mikor megjelentek a sztrájkolók és felszólították az embereket, hagyják abba a munkát. A felszólítás eredménytelen maradt, mire a sztrájkolók megtámadták az ellencsoportot és csak a katonák közbelépése vetett véget a verekezésnek. A verekezésnek azonban a katonaság beavatkozása ellenére is husz súlyosan sérült áldozata van.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszafejlesztődnek. Számos orvos a Ferenc József vizet mindkét nemben felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Az aradi Credo katolikus férfilegyesület** vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta választmányi ülését. Az ülés tárgya a következő vasárnapi közgyűlés előkészítése volt. A választmány tagjai elhatározták, hogy tekintettel az előrehaladott nyári szezonra, az egyesület vasárnap, 26-án tartja évzáró közgyűlését.

— **Jólsikerült műsoros estélyt rendezett a Mosóczy-telepi lakossága.** A műsoros estélyt a Mosóczy-telepi Protestáns Kőrben tartották meg. A műsor előtt beszédet mondott Muresan gör. lelkes. utána Iványi román. kath. lelkes. mondott mélyérzésű beszédet. Magánzámok, egyfelvonások és vígjátékok alkották a műsort. Egyes számok előtt Kelly László konferált. Szerepeltek: Édes Mancika, Ferenicz János, Bodor Jumi, Rozenberg Mihály, Dorogi Böske, Boros Elza, Grosz Jenő, Szegedi Mariska, Sós Elek, Csécs Rudolf, Lukács Franciska, Gál László, Trandafir Tarca, Kretta Rudolf, Barrana János, Kóböl Gábor, Varga Zsuzsika, Barabás Pista, Takács Bözsike, Goschiné Mária, Koller Ferencné, Bányai Gábor, Balán János, Boné Mihály, Daru György, Mikle Miklós, Varga Gyula, Grosz Ferenc, Kósa Ellus, Varga Katica, Varga Nusi, Mikle Margitka, Ruttkai Margitka, Varga Juci, Csipai József, Koller Ferenc, Goschi József és Takács Mihály. Résztvettek az előadáson a mikalakai gárda, a román, katolikus gárda, a román gárda valamint a protestáns gárda. A tiszta bevételt a mikalakai román. kath. templom és részben az árvizkárosultak javára fordították.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien,** a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknél. Az összes gyógytényezők. — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetésével, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

— **Óvakodjék a fogfájástól.** Ne várja meg, amíg fogfájás kinozza. Már ma meg kellene kezdenie fogainak ápolását a híres Pebeco-fogpasztával, amely évtizedek óta bevált, mint a leghatásosabb fogápolószert.

— **Az aradi Neptun-fürdő vendéglőjének bérlelője,** Engländer Rudolf ezuton hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy az idei évadra egy teljes komforttal felszerelt, első osztályú éttermet rendezett be. Együttal kiküszöbölt a legkisebb pontatlanságot is úgy a konyhaszemélyzetnél, mint a kiszolgálás körül. A Neptun-fürdő étterme jelenleg a legkényesebb igényeket is ki tudja elégíteni. Kitűnő házikoszttal áll a közönség rendelkezésére, mindennemű hűsítő italok, gyümölcsök állandóan kaphatók. A három fogásos, komplett ebéd ára 25 lej. Abonenseket mérsékelt árban vesznek fel.

— **Nagyszabású népiünnepélyt és táncmulatságot rendeztek a kisjenői Önkéntes Tűzoltók** vasárnap este a kisjenői Iparos Otthonban. A népiünnepély már délután kezdetét vette. Különböző mókákkal, tréfas mutatványokkal szórakoztatták a közönséget. Zsákfutás, lepényevés és kacsavadászat rengeteg nevetést provokáltak ki a közönség-soraiból. Az Iparos Otthon nagyterme este zúfolásig megtelt közönséggel és az aradi Astra jazzband liktető tempót diktált a tánchoz. A mulatság kedélyes, vidám hangulatban a kora reggeli órákig tartott. A bál megrendezéséért, nemkülönben a népiünnepély nagy sikeréért elsősorban dr. Muscan Valér tűzoltó-főparancsnokot illeti elismerés, de ráta kívül a tűzoltói kar lelkes gárdájának köszönhető az ösztinte siker.

Színház — Irodalom — Művészet

Vaaly Ilona, Kun Magda, Nádor Jenő, Sziklay József és Andor Zsiga Aradon

Szerdán és csütörtökön a Nyári Színházban nagy esemény fog lezajlani. A legnagyobb budapesti sztárok Vaaly Ilona, Kun Magda, Nádor Jenő, Sziklay József és Andor Zsiga csillogtatják kiforrott művészetüket a legújabb operett-slágerben a „Völegényem, a gazember” című táncos, énekes, jazz-operettben. A művészek reggel óta városunkban időznek. Bucurestiből érkeztek, ahol az Eoria-színházban több napon át hatalmas siker mellett vendégszerepeltek. Fővárosi lapok szerint oly sikerük volt a budapesti művészeknek, hogy zsufolt házakat vonzottak nap-nap után. Különösen Kun Magda és Sziklay József Miki-Mausz tánc kettősei és Vaaly Ilona, Nádor Jenő énekdúója váltottak ki oly tetszést, hogy a közönség nem tudott betelni velük és 10-12-szer ismételték meg a művészekkel produkciójukat. A művészársulat két estén át játszik városunkban 22-én és 23-án és ezidőszerint oly nagy már az érdeklődés, hogy az elővételi pénztárnál tömegesen vált jegyet a közönség. Igyekezzen mindenki megnézni e pazar táncos operettet, amely páratlan a maga nemében.

Elővételi pénztár naponta a téli színházban 10-1-ig délelőtt és 5-8-ig délután.

Ragyogó humor, boszorkányos táncok, gyönyörű énekes duettek vonulnak végig a „Völegényem, a gazember” 3 felvonásos operettben.

* **Művészi hangverseny a Minorita Kulturházban.** Művészi hangversenyben volt alkalmá gyönyörködni vasárnap este Arad zenekedvelő publikumának Enrico de Kesteloott, a bucaresti román opera volt baritonistája és J. Avramescu operaénekes kilencórai kezdettel a Minorita Kulturház nagy termében tartották hangversenyestijüket. A művésziileg összeállított, gazdag programon a legnagyobb operaiárik, duettek, mű- és népdalok szerepeltek. Enrico de Kesteloott színes, meleg baritonja kitűnően érvényesült Leoncavallo „Bazzok”-jának híres Prologijában. Az énekművész kitűnő iskolája, hangjának lírai színezete és vonzó előadásmódora lebilincselte a zeneértő közönséget. J. Avramescu sötét, zengő bass-baritonja Donizetti „Favorita” című operájának nagy duettjében jutott érvényre Kesteloott mellett. Műsoron szerepeltek még Verdi „Alarcobál”-jának egyik részlete, Schumann „A vándor”-dala, Bellini „Puritánok” című operájának nagy duettje, valamint Spirecu, Stefanescu-dalok. Az est érdekessége az volt, hogy az énekesek egy véletlen folytán kisebb-nékiul maradtak és a közönség sorai között tartózkodó Csányi Mátyás karmestert kérték fel a műsor lekisérésére, aminek Csányi készséggel tett eleget. A megjelent szépszámu közönség lelkesen ünnepelte úgy az énekművészeket, mint Csányi Mátyást az illuziót keltő zongorakiséretért.

* **A budapesti színházak heti műsora, Budai Színház.** Egész héten minden este: Amikor a kislányból nagylány lesz. — Nyári Operettszínház. Szombatig zárva. Vasárnap délután: Ibuszkisaszszony, este: Völegényem a gazember. — Budapesti Színház. Egész héten minden este: Mi volna, ha...? — Royal Orfeum. Egész héten minden este: Ezerjó. — Jardin. Egész héten minden este: Varieté-revü.

* **Az Uj Idők mai száma közli Nagy Dániel** elbeszélését, Nagy Méda versét. Művészi reprodukciók, időszéri képek, Pólya Tibor és Mühlbeck Károly rajzai, humoros fejlecek, divatrajzok és cikkek gazdagítják az Uj Idők-et, amelyből a népszerű rovatok: keresztrejtvény, szépségápolás, gasztronómia, kertészet, kézimunka és a rejtvény verseny sem hiányoznak. Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjának kiadóhivatala Budapest, VI. Andrassy-ut 16. bárkinék szivesen küld díjtalan mutatványszámot. Az Uj Idők előfizetési díja egy negyedévre 260 lej.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

SPORT KOZLONY

Szerencsétlen körülmények között, meg-nemérdemelt vereséget szenvedett a Gloria a ligabajnokság döntőjében

Huszti kiválása visszavetette a csapatot :: Az UDR keményen, helyenként durván játszott :: UDR—GLORIA CFR 5:2 (2:1)

Temesvároti került lebonyolításra a nyugati liga döntő mérkőzése, a resical UDR és a Gloria-CFR között, amelyet a resicalak nyertek és így előreláthatólag ismét országos bajnokok lesznek. Sepi bíró sipjelére a csapatok a következő összetételben álltak fel: UDR: Damacsek — Czako, Györi — Bundy, Szépe, Killanovits — Micu, Lakatos, Ploesteanu, Moise, Keller. Gloria-CFR: Drecin — Husztik, Albu — Szabo, Faur, Neteda — Igna, Trifu, Blaskovits, Tisza Reinhardt. UDR-támadásokkal indul a játék, mégis a Gloria szerzi meg a vezetést, a 12. percben, amikor is Igna beadását Blaskovits értékesíti. A 18. percben Micu lefut, bead és Lakatos Drecin hibájából kiegyenlít. A 21. percben Husztik összefejel egy UDR-csatárral és megsérül, könnyebb agyrázkódást szenved, szanatóriumba szállítják. Most Reinhardt megy hátra és a 10 em-

berrel játszó Gloria visszaesik. A 38. percben Moise átadásából Lakatos újabb gólt szerez a resicalaknak. Szünet után az UDR marad frontban és a 9. percben Bundy tacsidobását Szépe Kellerhez továbbítja, aki Drecin mellett góloz. A 22. percben Ploesteanu egyéni játék után, újabb gólt szerez, mire Drecin sportszerűtlenül elhagyja a pályát. A Gloria 9 főre olvadó csapattal is lelkesen küzd és a 28. percben Igna fejese révén gólt ér el. A 40. percben Keller—Ploesteanu összjáték után, a center beállítja a végeredményt.

A győztes csapat rendkívül keményen játszott, főleg Czako járt elől a durvaságokban. A csapat legjobb része a fedezetsor, míg elől Ploesteanu és Keller játszottak kiemelkedően. A Gloriában Albu a legjobb ember, a fedezetsorban Szabo és Neteda, a csatársorban Igna, Keller—Ploesteanu összjáték után, a center Sepi bíró kielégítően vezette a mérkőzést.

A Camarasescu-kupa küzdelme az AKE

Az AKE mind az öt játszmát megnyerte a Vulturival szemben — Wechler, Kendelky, Góth és Gitta szereztek a győzelmet

A Camarasescu-kupa küzdelmeinek során az AKE első ellenfeleként a lugosi Vulturit sorsolták ki. A Vulturilugosi teniszsportját reprezentálja és így a játékosai valóban nagytudásúak. A vendégklubot Fischer és Severi képviselték. Két fiatal, tehetséges fiú. Fischer az ügyesebb, jól helyezkedő, éles labdákkal dolgozó játékos, gyengéje a szerva. Ezzel szemben Severi bomba-szervizei keltek ki a közéletűnek. Az aradi játékosok közül Wechler a legnagyobb klasszis, Kendelky egy aranyalattal marad Wechler mögött. Goth egyre fejlődik, az első között a helye. A fiatal és rendkívül tehetséges Gitta kellemes meglepetésül szolgált. Nagyszerű játékos, aki a fizikumának fejlődése, megerősödése után, az ország egyik legjobb játékosa lesz. A két fiatal

játékos, Góth és Gitta, egy párt alkotva, főnyes biztonsággal bántak el a lugosiakkal. Ez a páros összetétel ideális, azonban egy hibára, — nagy, de könnyen kiküszöbölhető hibára, — kell rámutatnunk, ugyanis nagyon gyakran mind a két játékos a háló előtt tartózkodik, ami megbosszulta magát, különösképpen a löböknel és a helyezett labdáknál. Az AKE főnyesen győzött, minden játszmát megnyertek, így 5:0 volt az eredmény. A játszmák eredményei: Kendelky—Severi 6:4, 1:6, 6:4, 6:1. Wechler—Fischer 6:2, 6:3, 6:4. Kendelky—Fischer 6:2, 6:1, 6:4. Wechler—Severi 6:2, 6:3, 3:0, w. o. Góth, Gitta—Fischer, Severi 6:2, 6:3, 6:4. A lugosiak közül hiányzott Hamburger, aki a lenbergi versenyen fog indulni, azért nem játszott Aradon.

Szép játék után eldöntetlenül mérkőzött az ILSA az ATE-val

ILSA—ATE 4:4 (2:1).

Vasárnap: Mindkét csapat igen szépen játszott és reálisan végződött eldöntetlenül a barátságos találkozás. Az első féldőben az Ilsa a többet támadó, szünet után azonban az ATE nagy lelkesedése megérdemelten harcolta ki az eldöntetlent. A 9. percben Koroni lövi a vezető gólt, melyet a 38. percben Gál újabb góllal told meg, míg az ATE első féldőbeli gólját a 44. percben Cucula szerezte egyéni játék után. Szünet után az ATE felnyomul és a 18. percben Fritz egyenlített, majd az Ilsa-támadások eredményeképpen, a 25. és 28. percben Koroni, illetve Klimek ismét két góllönyhöz juttatják a temesváriakat. Az ATE-finis meghozza a megérdemelt kiegyenlítést: a 38. percben Tóth átadásából Fritz, a 45-ik percben Cucula korneréből Bellai szerzik a gólokat.

A temesvári csapatból Anghel a védelemben, Kaiser és Bezsula a fedezetsorban, elől pedig Koroni és Klimek a legjobbak. Az ATE-ből Bajthy, Szabó, Csipai, Cucula, Fritz és Tóth érdemeik különös dicsőretet. Bíró: Darázs.

O Hakoah—Transilvania 5:1 (3:1). A Hakoah csapata nagy meglepetésre, de megérdemelt győzelmet aratott a Transilvania felett. Góllövők: Rosenbach (2), Spierer (2) és Grünfeld, illetve Zsárkó. Bíró: Macéan.

A láradt magyar válogatott súlyos vereséget szenvedett Svájcban

Svájc—Magyarország 3:1 (0:0). A két válogatott csapat Rous angol bíró sipjelére kezdi a játékot. Az első féldőben egyenlő ellenfelek közdenek, a kiválóan működő magyar fedezetsor állandóan frontba dobja a csatárláncot, de ennek a sornak mindegyik tagja puhán játszik, így nem tudnak eredményt elérni. Szünet után a svájciak mindinkább felnyomulnak és már a 10-ik percben Kaenel szerzi meg a vezetést, míg a 18-ik percben Passeló növelte a góllönyt. A magyarok egyetlen gólja öngólból született, amely Weiler svájci hávéd terhére irandó. A svájciak továbbra is fölényben vannak és Abegglen III. révén érik el a harmadik góljukat.

O Egyéb aradi eredmények: ATE törpe—Hakoah törpe 5:0 (2:0). Hakoah ifj.—ATE ifj. 2:1 (2:0). ATE II.—Transilvania II. 6:1 (3:0). Unirea—Soimi 3:1 (1:1). AVMSE—Vulturul 2:2 (2:2). AVMSE II.—Vulturul II. 2:1 (1:1). Vulturul old boys—AVMSE old boys 2:2 (1:1).

O ATE—Transilvania 1:1 (1:0). Hétfő: Egyenlő ellenfelek küzdelme, mely végül is az erőviszonyoknak megfelelően, eldöntetlenül végződött. Góllövők: Zanon, illetve Nicoara. Bíró: Polareczky.

O Egyéb hétfői eredmények. AMTE kombinált—AAC kombinált 3:2 (2:0). Góllövők: Miklóssi, Lingurán és Magold. Bíró: Burdán. ATE ifj.—Transilvania ifj. 6:3 (1:3).

O Hakoah—Unirea 2:0 (0:0). Hétfő: A Hakoah nagy meglepetésre, de teljesen megérdemelten győzött. Góllövők: Spierer és Buday. Bíró: Fock.

O Kisjenői Patria S. C.—Szentannai A. C. 5:1 (2:1). A kitűnő formában levő kisjenőiek szép győzelmet arattak a saját pályájukon játszó szentannai csapat felett. Az első gólt az Sz. A. C. lövte a Patria csakhamar frontba jön és szebbnél-szebb akciókat vezet le. Góllövők: Gáspár (2), Margittai I., Margittai II. és Küllös, illetve Baumann. Píán bíró szépen vezette le a mérkőzést.

O Győztek az aradi csapatok Jugoszláviában. Vasárnap a Gloria második csapata a verseci kombináltat 2:0-ra verte, az AMTE a becskeréki Borac-al végzett 2:1 arányban. A Gloria temesvári játékosok erősítették, itt a góllövők Albert és Valentir voltak. Az AMTE-t a szép játékáért sokszor megtapsolta a közönség. A mezőny legjobbjá Braun volt, ő lötte az egyik gólt, míg a másik Dobra érdeme.

Pompás játékkal győzte le az AAC az országos bajnokot

AAC—UDR 4:2 (1:1)

Hétfő: Meglepetésszámba menő, de megérdemelt győzelmet aratott az AAC megerősített csapata az elmúlt évi országos bajnok felett, aki ezévből is egyik legígósebb aspiránsa az országos bajnokságnak. Oravetz bíró sipjelére a csapatok a következő összeállításban állnak fel: AAC: Kiss — Kovács, Pfeiffer — Szabó, Török. Walter — Comlosan, Incze, Barbu I., Puskás, Kolumbán. UDR: Damacsek — Czako I., Györi — Czako II. (Bundy), Szépe, Killanovits — Micu, Ploesteanu, Lakatos (Czako II.), Moise, Keller.

Az UDR kezdi a játékot, de az AAC lendül támadásba, azonban kornereken kívül egyebet elérni nem tud. Az UDR lassan felnyomul és a 19. percben Micu beadását Lakatos a kifutó Kiss mellett hálóba csusztatja (1:0), közben azonban oly szerencsétlenül esik saját kezére, hogy csontrepedést szenved és kiállni kényszerül. Bundy áll be a csapatba és Czako II. megy előre csatárnak. Változatos játék után a 41. percben Incze—Comlosan szép összjáték után Barbu I. kapja a labdát és éles

lövése a balsarokba talált utat (1:1). Szünet után hosszú kornerszerűk mindkét kapunál, majd a 28. percben 40 méteres büntető az UDR ellen, Szabó áll a labdának és magas lövése a tömörülő védelem felett a jobbsarokba hull (2:1). Egy perc múlva újabb gól terheli a resical hálót: Barbu egyéni játék után góloz (3:1). Most az UDR is frontba jön, Moise lefutás után szépít az eredményen (3:2). A 35. percben Kolumbán magas beadását Comlosan visszaküldi és Barbu I. beállítja a végeredményt (4:2).

A győztes végig szívvel-lélekkel játszva, rászolgált az értékes győzelemre. A védelem oszlopa Kovács, de Pfeiffer is megfelelt, míg Kiss a kapuban néhány parádés védést produkált. A fedezetsor legjobbjá Török, de a két oldalhál is, — főleg a második féldőben — kielégített. A csatársorban Barbu jelenti az ártüherőt, mellette Puskás agilis, Incze és Comlosan is jók voltak. Az UDR nem produkálta azt a játékot, amit elvártunk volna a csapatól. A védelemben Györi és Czako jók, a fedezetsor legjobbjá Szépe, elől pedig Ploesteanu és Keller jelentik az értéket. Oravetz kitűnően vezette a mérkőzést.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Részletes utasítások a devizakorlátozásokról

Milyen okmányok alapján lehet devizákat kapni. A Nemzeti bank újabb rendelkezése

A Nemzeti Bank a következő összefoglaló devizarendelkezéseket adta ki:

A Nemzeti Bank a következő okmányok alapján ad devizát:

1. Esedékes elfogadványok. Ezeket tíz nappal a lejárat előtt kell bemutatni.

2. Utlevelek. Az utas magával vihet a határ átlépésénél effektív valutában vagy csekkben 20.000 lej, amiből 5000 lej effektív lej, a fennmaradó 15.000 lej pedig külföldi valuta vagy csekk. A határnál 20.000 lejig nincs szükség sem a Nemzeti Bank jóváhagyására, sem az utlevélen történő feljegyzésre.

3. Orvosi igazolványok és magánlevelek alapján valutát vagy devizát a Nemzeti Bank csak a legnagyobb körültekintés mellett és szűk kereteken belül adhat.

4. Számlák, fuvarlevelek, vámnyilatkozatok és származási igazolványok. Kereskedelmi jellegű fizetéseknel az általános elv az, hogy mindig kérni kell a fenti iratokat.

Utánvételnél a kérvényezőnek be kell mutatnia a számlát és a posta érkezési értesítését, 20.000 lej értéken aluli áruknel elegendő, ha a kérvényező utóbb mutatja be a vámiratokat és a fuvarleveleket.

Valutavásárlásoknál a könyvelési legyzéket a Banca Nationala három példányban állítja ki, amelyből egyet az eladónak ad át. A valutavásárlásoknál egy ezrelékes jutaléket szed, ami legkevesebb 25 lej.

A minisztertanács határozata értelmében a külföldiek szabadon rendelkeznek belöldi bankoknál levő lej- és devizaszámláik felett.

A bankok engedély nélkül nyithatnak akkreditívot, azonban ezt közölniök kell a Banca Nationalával, ami a devizavásárlás igazolásául szolgál. A hitelnyújtás azonban nem történhetik olyan államokba, amelyek a Kompenzációs Hivatal felállításáról szóló törvény rendelkezései alá esnek. Tilos a bankoknak lejben hitelt nyitni diszponibilis külföldi valuta alapján vagy pedig diszponibilis lej alapján külföldi valutában külföldi alattvalónak. Speciális esetekben azonban a bank engedélyt kaphat ily ügyletre a Nemzeti Banktól.

Az esetben, ha külföldi személy vagy vállalat belöldi banknak eladásra aláni lej ellenében devizát, bank ezt a devizát csak a Nemzeti Bank engedélyével vásárolhatja meg és köteles azt a Nemzeti Banknak azonnal átadni.

Belföldi alattvalók, vagy cégek, külföldi alattvalók javára csak a Banca Nationala engedélyével létesíthetnek letéteket.

A C. F. R. kedvezményes fürdőutazása

Körrendelet a vezérigazgatóságtól

Bucurestiből jelentik: A CFR-vezérigazgatóság ma körrendeletet adott ki, amelyben megállapította, milyen módon veheti igénybe a közönség a fürdőjegyeket, amelyek, — mint ismeretes — ötven százalékos vasuti kedvezményt jelentenek. A jegyváltásnál a fürdőre utazónak alá kell írnia jegyét, a pénztáros jelenlétében. Amennyiben sokan vannak a pénztárnál, úgy a jegy aláírása a vonaton, a kalauz jelenlétében történik. Elutazáskor a teljes jegy ára fizetendő, majd az illető közönségnek igazolása megszerzése után, a fürdőző ingyen utazik vissza. Ha a fürdőzni akaró nem lakik távolabb a fürdőtől, mint maximum negyven kilométer, úgy bérletet válthat, hatvan százalékos kedvezmény mellett. A bérlet tiztizenöt napra szól és csak harmadosztályra adható ki. A bérletjegyek tulajdonosainak semmiféle külön igazolás nem kell.

= A Franciaországgal kötött preferenciális szerződés előnye. Bucurestiből jelentik: A kereskedelemügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a francia hivatalos lap közli a Franciaország és Románia között megkötött preferenciális szerződést. Nagy előnyöket jelent ez a szerződés Romániára nézve, azonban csak ősszel lesz érezhetővé az előny. A megállapodás szerint szeptemberben, vagy októberben a francia földművelésügyi minisztérium megszerzi a szükséges információkat, amelyeknek alapján megfelelő kontingenst állapít meg a Franciaországba bevihető buza mennyiségét illetően. A Romániával kötött preferenciális megállapodással egyidejűleg a francia kormány életbeléptette a Magyarországgal és Jugoszláviával kötött szerződéseket is.

= Konfliktus a Zsilvölgyben a bányatulajdonosok és a munkások között. Bucurestiből jelentik: A Zsilvölgyben ismét konfliktus keletkezett a bányatulajdonosok és a munkások között, a kollektívszerződés felbontása kapcsán. A munkaadók hatalmas veszteségeikre hivatkozva, a munkások fizetését husz százalékkal akarják redukálni, ezenkívül a túlórabéreket, valamint ünnepnap felárakat ugyancsak ötven százalékkal csökkentik. A természetbeni segélyeket megszüntetik és a villanyfogyasztást megfizette, a munkásokkal. Ezzel szemben a munkásság arra hivatkozik, hogy már 38 százalékos bércsökkenés történt a múltban és nem hajlandó újabb redukciónak belemenni. A konfliktus ügye a munkaügyi minisztérium mellett működő döntőbírószág elé kerül.

= Az aradi kéményseprők szabályrendelete. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Aradmegye interimár-bizottsága új szabályrendeletet léptetett életbe a megyei kéményseprési üzletszabályzatra vonatkozólag. A kéményseprők felelősséggel éltek az életbeléptetés ellen és ügyvédjük, Boneu Vazul volt megyei prefektus utján kérték a régi szabályrendelet érvénybentartását. A revíziós bizottság megsemmisítette Aradmegye interimár-bizottságának előbbi határozatát és a régi szabályrendelet érvényben levőnek nyilatkoztatta ki.

Malaria és sok más lazas betegség csak szünyogúttján terjed. Évente emberek ezrei halnak így meg. Őjnak meg a gyilkosokat és védjük meg magunkat és gyermekeinket, — permetezzünk Flit rovarirtót.

Flit hatására elpusztul légy, szünyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, swábbogár és mindezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Ne hagy foitot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljük a Flit katonával díszített sárga kaptárt a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

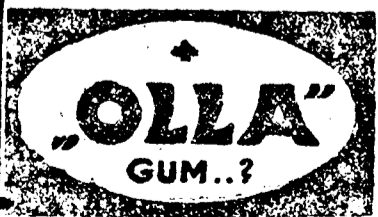
Plombált Flit-kanna kizárja az utánzatot.

= A „Consum“ új száma érdekes beszélgetést közöl, amelyet a „Consum“ munkatársa folytatott a nemzeti parasztpárt egyik pénzügyi vezérégyéniségével az aktuális pénzügyi és gazdasági kérdésekről. A bécsi nemzetközi fakonferenciáról, a nyugati pénzügyi piacokról és tőzsdékről éppúgy első forrásból kaphat hírt, ha a Consumot olvassa, mint a belöldi pénzügyi piac, ipari és kereskedelmi életben történt eseményekről, új cégalapításokról, tranzakciókról, közszállítások és árlejtések kiírásáról, fizetéseketelenségekről. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Cluj, Postafiók 127.

Vallásos gyermekünnepség a Mossóczy-telepen

Megkapóan szép, ünnepi keretek között folyt le vasárnap délelőtt a Mossóczy-telpei szivgárda-avatás. Hetven gyermek állott délelőtt 10 órakor a Mossóczy-telepi templom oltára előtt. Az ünnepi szertartást fényes nagymise keretében Iványi Kázmér minoritarendi hittanár celebrálta. A templom pirosan égő szegfűkkel volt feldíszítve és megkapó csendben tötték le a kis gárdisták esküjüket Iványi Kázmér kezébe, aki ezután emelkedett hangon, vonzó beszédet mondott. A szülőkhöz, majd a gyermekekhez intézte szavait nagy hatást keltve.

Délután 4 órai kezdettel az ujonnan felavatott gárdisták diszgyűlést tartottak a Mossóczy-telepi Katolikus Kör helyiségében, Iványi Kázmér hitoktató mély gondolatokban gazdag felépítésű beszédet mondott, majd a gyermekek szavalata, énekszámai következtek. Végül Haller Józsa nyugalmazott tanárnó megható mesét mondott el a gyermekeknek, amelyben a gárdistai kötelezettségeikre oktatta őket. Az ünnepség kiemelkedő része dr. Lakatos Ottó plébános beszéde volt, amelyben a megjelent szülőket gyermekeik vallásos, istenfélő nevelésére, míg a kis gárdistákat további hűségre, kitartásra buzdította a Szent Sziv iránt. Az ujonnan felavatott gárdisták számára a különböző jótékony célu egyesületek nagy fagyalt-ozsonnát rendeztek, amellyel hangulatos, vidám befejezést nyert az ünnepség.

Ha évszer — akkor legyen „OLLA“ a világmárka.

= A szeszmonopólium első hónapja. Bucurestiből jelentik: A szeszmonopólium igazgatóságának hivatalos jelentése szerint a monopól működésének első hónapjában 35 vagon szeszt adott el. Ami nagy siker, a múltban uralkodott helyzetben.

FILM KÖZLÖNY

Verdun ostroma

Bemutató a Corso-moziban

A világháború elszabadult démonai javában tombolnak Verdun felett. A Douaumont-erődért folytatott emberfeletti küzdelem támad új életre a romokból, melyek elementáris erővel rázkódtatják meg lelkiünket és elfeledjük, hogy az embereknek nemzetisége is van. A gigászi harc minden pillanata egy örökérvényűségnek tetszik.

Ismét egy háborús-film, — mondja első pillantásra a néző — de még perog le néhány méter ebből az eleven husztól, vértől és emberi jalkiáltásokból megalkotott megrázó film-történetből, azonnal rájön arra a szembeszökő jellegre, amely a „Verdun ostroma“-t megkülönbözteti az eddigi háborús filmektől: ez a film az egyetlen tragédia, amelynél a legkevésbé kell a valószínűség feletti vitatkozni. Nem költött, kitalált történet, nincsenek szereplői, nem regény, novella vagy film-szenárium, hanem egy karakterisztikus, egyszerű, minden mesterkéeltségtől és romantikus beállítástól mentes beszámoló, amely eleven, borzalmasan hű leírása a Douaumont-erőd ellen intézett támadásnak. A „Verdun ostroma“ nagykonceptiójú filmalkotás, amely kitűzött célját, hogy a háború borzalmait bemutassa, tökéletesen elérte.

Mindent összefoglalva, a „Verdun ostroma“ el nem vitatható értékű film. Egy lap a történelmi valóságtól, amit nem tudunk nagy, őszinte megihatottság nélkül végignézni, mert karakterizálja az utolsó háborút: az emberek harcát azokkal a borzalmas démonokkal, amelyeket ő szabadított fel s amelyek végül az embert tiporták le. A bemutató előadás egész tartama alatt mélyszéles csend uralkodott a nézőtérben. Ugy tekintjük ezt a csendet, mint egy utolsó tiszteletmegadást, mely azoknak az elesetteknek szól, akik életüket az utolsó háborúban föláldozták. A közönség megrendülve távozott s megdöbbenve találta magát a nyugodt utcán, távol a világháború véres forgatagától.

Uj könyvek

— Maurois: Asszonyok utja. André Maurois nevét az egész világ ismeri: a modern regényes életraírás nagymesterei között kétségkívül első helyen áll. Shelley, Byron, Disraeli életét mély elmerüléssel és virtuóz megelevenítő képességgel idézte a modern olvasók elé. Az „Asszonyok utja“ nem életrajz, hanem igazi regény: hőseit az író képzelet teremtette. Miközben Maurois regényét olvassuk, a lélek ablakai sorra föltárulnak s megötlük ott látjuk az élet örök szépségeit és csúfágait, a gazdasági világrend törvényeit éppúgy, mint a modern szellem csillagképeit. A regény, melyet Sárközi György fordított, az Atheneum 68 lejes könyvei legujobb kötete. A sorozat 12 kötet lesz. Egyik pompásabb a másiknál 300—400 oldal fehér papíron, diszvásonkötésben. Kérjen ingyen részletes prospektust bármely könyvüzletből vagy Lepageától, Kolozsvár.

— Mí a villamosság? A villamosság ezerféle alkalmazását mindnyájan látjuk, de hogy mi ez a villamosság, hogyan termelik, hogyan lesz belőle fény, hang, mozgató-erő, azt annál kevesebben tudják. Halász Pál okos és könnyen érthető kis könyve nem kíván semmi előismeretet, az olvasó szinte észre sem veszi, hogy egy-kettőre milyen sok és hasznos ismeret birtokába jutott. A formás kis kötet az Atheneum új sorozata, a Műveltség Kis Könyvtárának első számaként jelent meg, s ára mindössze 20 lei. Kapható minden könyvkereskedésben, ahol nincsen Lepagenál Cluj. (küldje bélyegben.)

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JUNIUS 21.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Motcoi-zenekar: Könyvnyű és román zene. 19.10. Motcoi-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Alexandrescu énekes. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest I. 11.15. Hangverseny. 2. Déli harangszó. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 6. Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 7. „Az ucca közlekedésrendje Amerikában“. 7.30. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 8.30. „Ének az ifjuságról“. 9.05. A Vasutas Ének. és Zenetársaság férfikarának hangversenye. 9.45. „Regény az újságban, újság a regényben“. Földi Mihály előadása. 10.15. „A zeneművészet klasszikusai“. A M. Kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Majd: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Cerda-négyes. 14.40. Grainger gramofonlemezek. 15.10. Alpési dalok. Gramofon. 18. Schubert-hangverseny. 19.30. Beethoven: F-dur vonós-négyes. 22.05. Munkás szimfonikus hangverseny. 22.05. A Vacek-zenekar fu-

vószenéje. Utána: Fox-jazz. — Belgrad. 13. Rádiózenekar. 13.57. Harangszó. 14.05. Cigányzene. 14.35. Gramofon. 18. Gramofon. 19. Operatétrészletek. 22. Gramofon. Utána: Vendéglői zene. — Berlin. 18.30. Szórakoztató zene. 21.10. Tánc-est. Utána: Hangverseny. Majd: A Schmoling—Sharkey mérkőzés közvetítése Amerikából. — Hamburg. 16.10. Magyar zene gramofonon. 18.30. Szórakoztató zene. 22. Karének. Utána: Rádiózenekar. Kalundborg. 23.25. Magyar népdalok. Előadja: Kalliwoda Olga. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 15.35. Gramofon. 16.30. Ruzicska-szalonnégyes. 20. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 22.20. Gyulai zongoraművész. — Mor. Ostrava. 12. Szalonzenekar. 21. Radványi fakusi zenekar. 23.35. Citera-trió Troppauból. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.15. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 15.40. Gramofon. 22.10. Zika hegedűművész. 22.40. Katonazene. — Róma. 19.30. Énekhangverseny. 19.45. Zenekari hangverseny. 22.45. Római négyes hangverseny.

SZERDA, JUNIUS 22.

Bukarest. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rádiózenekar. 20.40. Alexiu op. énekes. 21. Craesco zongora művész. 21.45. Ghiul hegedű művész. 22.15. Jiano fuvclaművész. — Budapest I. 11.15. Az I honvédszázados zenekarának hangversenye. 14. Déli harangszó. 14.05. Gramofonhangverseny. 6. Galántai Fekete Béla novellái. 7. Az Országos Postászenekar hangversenye. 8.15. Bodor Aladár novellája. 8.45. Hangverseny. 10. Színműelőadás a Studióból. „Kisfaludy Sándor.“ Romantikus játék versekben. Majd: Guttenberg György szalon- és jazz-zenekarának hangversenye a Dunakorzó kávéház terraszáról. Utána: Rácz Zsiga és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Falt-négyes. 14.40. Squire gramofon lemezek. 18. A milanol Scala gramofon lemezei. 19.50. Dobrindt Ottó zenekara. Gramofon. 21.45. Három évszázad tánc. 24. Blue Boys tánckara Grosz Egon énekével. — Belgrad. 12.45. Gramofon. 13.20. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 18.30. Gramofon. 19.30. Alexandrovics énekesné népdalai. 22.10. Hangverseny. 23.55. Rádiózenekar. — Heilsberg. 18.15. Szórakoztató zene. 20.45. Haydn: Zongoraszonáta. 22. Suppé: Boccaccio c. operettje. Majd 0.30-ig: Tánczene Berlinből. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Cigányzene. 16.30. Rádiózenekar. — Katowice. 19. Délutáni zene. 20.20. Tánczene. 23.10. Zongoraverseny. — Milano. 18.45. Szalonzene. Trieste ötos. 21.05. Szalonzene. Trieste ötos. 21.31. Gramofon. 22.30. Operettelőadás. — Pozsony. 14.30. Rádiózenekar. 20. Magyar óra. Kovács: A lélektani válság. Lukács L. dr.: Északi románok. — Svájc Aleman adó. 21. Schubert: és Schumann-művek. 23.45. Francia zene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Schwester,

német, kitűnő bizonyítvánnyal, két éves fiú mellé uri házhoz kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 150

KERESSEK elsejére megbízható, ügyes mindenes szobaleányt. Jelentkezés d. u. 4—5. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1985

LAKÁS.

ELEGANSAN butorozott különbejárta szoba közvetlen fürdőszobával, kertre nyíló ablakkal, július 1-re 1 vagy 2 személy részére, esetleg teljes ellátással, kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KETSZOBA, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhaból álló lakás. Bővabbat: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

5 szobás földszinti

karban tartott modern lakás augusztus 1-ére, esetleg azonnal kiadó. Volt Petőfi-ucca 13.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GUMMICSÖVBT kertloesolásra, 25—30 folyóméter, kitűnő állapotban, keresek, ármegjelölését kérem. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

Ruhák, kabátok festése és vegyitisztítása
Hospodár-nál Arad, Str. Troiesca (volt Teleki-ucca) 13.

BZÜST-TARGYAK, márkás porcellánok, intarsziás antik szekreter, komódok, vitrinek, festmények, nyest boa, ebédő, háló, szalonberendezések, zongorák, hegedűk, 12-es és 6-os ezüst evőeszközök, tüveg és porcellán servecsek, tükörök, paravan, asztalok, székek, könyveszekrények, gramofon, perzsa és gyári szőnyegek, órák, ékszerek, dísz tárgyak, szurasztal stb. eladó. SALGONÉ bizományi üzlete Str. Horia I. (Széchenyi-ucca) Neumanpalota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Nickelezést vállalunk

SZEGFU írógépmechanikus főpostával szemben.

Műlábak, műkezek, valamint Orthopád készülékek, ludalpbetétek, sérvkötők és kötészerek mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa cég, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos árak eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

KERESSEK jó írógépeket, Batiz tüveket, ezüst tárgyakat, antik és modern butorokat, komplett szobaberendezéseket, dísz tárgyakat, gyári és keleti, valamint helyben készített perzsaszőnyegeket, antik márkás porcellánokat, márkás festményeket stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

FIGYELEM! Betegség miatt egy jólbevezetett étterem és vendéglő azonnalra KIADÓ. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO“, Bul. Regele Ferdinand 21. szám